

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		DEBRECENI JÁRÁSBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/00406-0/2022		Az ügy száma: 23163/2021	
Alkotmánybíróság részére az első fokon eljáró bíróság útján		Érkezett: 2022 JAN 24.	
Példány: 1	Kezelőiroda:	Érkezett:	2022 JAN 24.
Melléklet: 29 db	<i>[Signature]</i>	P.H.:	Mell.: db. Leróva ill. ill.
Tisztelt Alkotmánybíróság!		Az irat elektronikus íratról készített másolat P. Iroda	

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy **állapítsa meg a Debreceni Törvényszék 2.Pf.21.371/2020/11. számú ítéletének és a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VIII.20.548/2021/9. sorszámú részítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.**

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

I.

1.1./ Indítványozó [REDACTED] mint felperes a [REDACTED]
[REDACTED] alperes ellen végrehajtás megszüntetése iránt indított eljárásában a Debreceni Járásbíróság 16.P.23.286/2019/37. számú ítéletével helyt adott a felperes keresetének és megszüntette az [REDACTED] önálló bírósági végrehajtó előtt 138.V.918/2010. számon folyamatban lévő végrehajtási eljárást az alábbi indokok alapján:

1.2./ A végrehajtási eljárás a felperes tulajdon tárgyainak elvonására irányuló eljárás. Az alkotmány a "XIII. cikk (1) bekezdésében biztosítja a felperes tulajdonhoz való jogát.

1.3./ A végrehajtási eljárás alapját egy 2005 február hó 18.-án megkötött és 2009. január hó 29. napján felmondott deviza alapú kölcsönszerződés képezte. A kölcsönszerződés részben mindenképpen érvénytelen volt, mert a kölcsönszerződés árfolyamrésből és az egyoldalú szerződés módosítás lehetőségét is magába foglaló tisztességtelen szerződési feltételeket is tartalmazott. A folyósított teljes forint kölcsöntőke összege visszafizetésre került.

1.4./ Az eljárás során tényként lett rögzítve, hogy felülvizsgált elszámolás nem történt, a forintosításra úgy került sor, hogy az tartalmazza a semmis szerződés alapján felszámított árfolyamrésből és az egyoldalú szerződés módosításból eredő jogtalan követeléseket is. Ekörben az

indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság 3330/2020. (VIII. 5.) számú AB határozatára az alábbiak szerint:

34. Az Európai Bíróság gyakorlata alapján a fenti megállapítással szemben azonban kijelenthető, hogy a tisztességtelen feltételt (mely jelen esetben az alapügyben megállapított tényállás alapján feltehetően az ún. árfolyamrész mint másodlagos szerződési elem alkalmazásához kötődik) úgy kell tekinteni, mintha létre sem jött volna, ekként az indítványozó állított túlfizetése nem az elszámolás pillanatában keletkezik, hanem az első törlesztőrészlet megfizetését követően folyamatosan fennáll és növekszik, azaz nem a tisztességtelenség megállapítása időpontjának, hanem a tisztességtelen feltétel alkalmazása időpontjának (azaz gyakorlatilag a szerződéskötés időpontjának) van jelentősége annak megítélése szempontjából, hogy a fogyasztó késedelembe esett-e. Önmagában egy vagy több törlesztőrészlet megfizetésének elmulasztása csak akkor minősülhet fogyasztói késedelemnek, ha a fogyasztó bármely okból történő túlfizetésének mértéke nem éri el a meg nem fizetett törlesztőrészlet összegét. Csak ezzel az értelmezéssel biztosítható (az alapügyben megkötött szerződésre is alkalmazandó) 93/13/EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdésének érvényesülése. Az uniós jog és a magyar jog devizahitelekkel kapcsolatos összhangjának biztosításával összefüggésben utalok (annak megisméltése nélkül) a 3297/2020. (VII. 17.) AB végzéshez fűzött párhuzamos indokolásomra is.

Ennek kapcsán hivatkozott arra is az indítványozó, hogy az AB értelmezés szerint a kölcsönszerződés érvénytelenségét az elszámolás nem befolyásolja a szerződés érvénytelenségét a Polgári jog egyéb szabályai szerint kell elbírálni.

1.5./ Tény, hogy a megszűnt kölcsönszerződés DH3 szerinti szerződés módosítására sem került sor.

1.6./ Az I. fokú bíróság az indítványozó kérelmének helyt adott az alábbi indokok alapján:

[37] Ha a fogyasztó a speciális törvényben előírt határidőben és módon nem érvényesítette az elszámolással kapcsolatos igényét, vagyis nem kérte a törvényben megjelölt speciális részleges érvénytelenségi okok jogkövetkezményeinek speciális eljárásban történő rendezését, az csak azt zárja ki, hogy a fogyasztó utóbb követelje a javára el nem számolt, árfolyamrészből, illetve egyoldalú szerződésmódosításból eredő túlfizetés kifizetését. Annak viszont nem akadály, hogy érvénytelenségi kifogást terjesszen elő és arra hivatkozzon, hogy a vele szemben érvényesített követelés - a szerződés részleges érvénytelensége - miatt részben alaptalan. Az érvénytelenség alapvető jogkövetkezményének levonását ugyanis az anyagi jog szabályai szerint az igényérvényesítés elévülési jellegű határidőhöz kötése sem gátolhatja, a semmisségre bárki határidő nélkül hivatkozhat (Ptk. 234.§ (1) bekezdés), de még a megtámadási határidő elmulasztása sem akadályozza ezt meg (Ptk. 236.§ (3) bekezdés). A bíróság nem marasztalhatja az alperest az érvénytelen kikötés alapján teljesítésre, márpedig ebben az esetben az árfolyamrészre vonatkozó, illetve az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét biztosító szerződési kikötések a törvény által is kinyilvánítottan (DH1 tv. 3.§ (1) és 4.§ (2) bekezdései) érvénytelenek. Tehát az elszámolás elmaradása nem akadály annak, hogy a bíróság az ítélete indokolásában megállapítsa, hogy a fogyasztó az árfolyamrészből, illetve egyoldalúszerződésmódosításból eredő túlfizetés összegével nem tartozik a pénzügyi intézménynek.

[38] A felek jogviszonyára irányadó a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 369.§ a) pontja szerint a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt pert akkor lehet indítani, ha a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre.

[39] A régi Pp. 370/B.§ (1) bekezdése a 2017. január 1. napját követően megindított eljárások esetében rendelkezett akként, hogy ha a felperes a végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben a 369.§ a) pontjában foglaltakra, érvénytelenségre hivatkozik, ebben a perben a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt szerződés vagy végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat esetén az annak alapjául szolgáló szerződés érvénytelensége tárgyában is keresetet kellett előterjesztenie és a (3) bekezdés értelmében a keresetet mindazokkal szemben elő kellett terjeszteni, akiknek egyébként perben kellene állnia a

szerződés érvénytelensége tárgyában indított perben. Jelen per azonban 2017. január 1. napját megelőzően indult, a felperesnek a régi Pp. 369.§ a) pontjára hivatkozás esetén sem kellett a szerződés érvénytelenségének tárgyában keresetet előterjesztenie és perbe állítania az alperesi jogelődöt.

[40] A végrehajtás megszüntetése iránti per felperese minden esetben az adós, alperese a végrehajtást kérő. A 2017. január 1. napját megelőzően indított és a régi Pp. 369.§ a) pontjára alapított végrehajtás megszüntetési perben a felperes keresete nem a jogügylet érvénytelenségének megállapítására irányult, a bíróság a kereset körében maradva, ítéletének rendelkező részében nem állapíthatta meg, hogy a végrehajtás alapjául szolgáló jogügylet nem jött létre érvényesen, nem mondhatta ki a jogügylet érvénytelenségét. A végrehajtási pert tárgyaló bíróság a követelés érvényes létrejöttére vonatkozó álláspontját ítéletének indokolásában - mint a végrehajtás megszüntetési keresetnek helyt adó vagy azt elutasító döntés - indokát fejthette ki. Ezen a helyzeten változtatott a régi Pp. 2016. évi CLVIII. törvénnyel 2017. január 1-jei hatállyal beiktatott 370/B.§-a, figyelemmel azonban arra, hogy a felperes a keresetlevelet a régi Pp. módosításának hatálybalépése előtt nyújtotta be, jelen perben a régi Pp. 370/B.§ rendelkezései nem alkalmazhatók.

[41] Mivel a 2017. január 1. napját megelőzően indított végrehajtási perben a felperes keresete a végrehajtás megszüntetésére irányult, annak csupán a régi Pp. 369.§ a) pontjában szabályozott indoka a követelés alapjául szolgáló szerződés érvénytelensége, ezért nem küszöbölhető ki sem a részleges, sem a teljes érvénytelenség oka és nincsen lehetőség teljes körű elszámolásra, tekintettel arra, hogy a szerződés érvénytelenségének vizsgálatára a támadott szerződés megkötésében részt vevő személyek perben állása mellett kerülhet sor, mivel a régi Pp. 51.§ a) pontjában foglaltak szerint egységes pertársaság jön létre akkor, ha a per tárgya olyan közös jog, illetőleg olyan közös kötelezettség, amely csak egységesen dönthető el. Nincs lehetőség az eredeti állapot helyreállítására sem, a végrehajtás megszüntetését követően a követelés jogosultjának arra van lehetősége, hogy pert indítson az adós marasztalása érdekében, amely perben a követelését tartalmazó okiratot bizonyítékként felhasználhatja.

[42] A per tárgyát képező szerződés a régi Ptk. 685.§ e) pontja szerinti, 2004. május 1. napját követően megkötött deviza alapú fogyasztói szerződésnek minősül, melynek részévé váltak a különmű árfolyamok alkalmazását rendelő szerződéses kikötések, továbbá az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét tartalmazó szerződéses kikötések is, ezért a szerződésre a DH1 és DH2 törvények hatálya kiterjed.

[43] A DH1 törvény 3.§ (1) bekezdése a törvény hatálya alá tartozó szerződésekben semmissnek minősítette azt a kikötést, amely szerint a pénzügyi intézmény a kölcsön, illetve lízingtárgy megvásárlásához nyújtott finanszírozási összeg folyósítására a vételi, a tartozás törlesztésére pedig az eladási vagy egyébként a folyósításkor meghatározott árfolyamtól eltérő típusú árfolyam alkalmazását eredményezi (árfolyamrés.) **Az eltérő vételi és eladási árfolyamok alkalmazásából adódó árfolyamrés semmissége a törvény erejénél fogva állt be.**

[44] A DH1 tv.4.§ (1) bekezdése a törvény hatálya alá tartozó szerződéseket illetően vélemezte az egyoldalú szerződésmódosítás jogát szabályozó szerződéses kikötés tisztességtelenségét. A vélelem megdöntésére a pénzügyi intézménynek csak a 6.§ (1) bekezdésében meghatározott perben volt lehetősége, ha ilyen pert a jogszabályban meghatározott határidőn belül nem indított, vagy keresetét a bíróság jogerősen elutasította, a vélelem megdönthetlenné vált.

[45] Az alperesi jogelődnek a Magyar Állammal szemben előterjesztett keresetét a Fővárosi Törvényszék a 4.G.44.559/2014. számon indult eljárásban elutasította, melyet a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.21.765/2014/4. számú határozatával helybenhagyott. A Fővárosi Ítéltábla határozatát a Kúria Gfv.VIL30.035/2015/15. számú határozatával hatályában fenntartotta. **Az alperesi jogelőd tehát az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét biztosító kikötés semmisségének törvényi vélelmét nem tudta megdönteni.**

[46] A semmissé vált kikötések jogkövetkezményeinek levonására a DH1 tv. 3.§ (5) bekezdése, továbbá a 4.§ (3) bekezdése alapján a DH2 törvény rendelkezései szerint lefolytatott elszámolás keretében kerülhetett sor. Jelen ügyben ilyen felülvizsgált elszámolás nem készült, a semmissé vált kikötések tekintetében a jogkövetkezmények levonása nem történt meg. Az egyoldalú költség és díjemelést is lehetővé tevő szerződési rendelkezések érvénytelensége a felülvizsgált elszámolással került volna orvoslásra a DH1 és DH2 törvények alapján, és a felülvizsgált elszámolást követően nem lennének vizsgálhatóak a szerződés ilyen tartalmú rendelkezéseinek érvénytelenségei. Tekintettel

azonban arra, hogy sem az alperesi jogelőd, sem az alperes vonatkozásában nem áll rendelkezésre felülvizsgált elszámolás, nem kerültek kiküszöbölésre a szerződés érvénytelen rendelkezései, az alperes a végrehajtás foganatosítása továbbra is az eredeti összegre vonatkozóan történik. Jelen perben az alperes a kereset elutasítását kérte, mind a végrehajtás megszüntetésére, mind a végrehajtás korlátozására irányuló kereseti kérelem vonatkozásában, nem terjesztett elő olyan nyilatkozatot, hogy a szerződés részleges érvénytelenségére tekintettel ő maga is kérné a végrehajtás korlátozását a tisztességtelenül felszámított összegek vonatkozásában.

[47] A bíróság megállapította, hogy a szerződés részben mindenképpen érvénytelen, érvénytelen követelésre pedig nem lehet végrehajtási jogot alapítani, ezért a végrehajtás megszüntetésének van helye, az elszámolás pedig túlmutat a végrehajtási per keretein, különös tekintettel arra, hogy jelen perben az alperesi jogelőd - a 2017. január 1. napját megelőzően indított perekre hatályos szabályok szerint - peres félként nem is szerepel az eljárásban, az alperes mint végrehajtást kérő kizárólag a végrehajtás megszüntetése iránti kereset vonatkozásában rendelkezik passzív perbeli legitimációval.

[48] Amennyiben a felperes több olyan okot is megjelölt, amely miatt a követelés érvényesen nem jött létre, elegendő egy ok bizonyítása a végrehajtás megszüntetéséhez, nem szükséges a többi érvénytelenségi ok bizonyítása és indokolása. Azonban a teljesség kedvéért a bíróság megjegyzi az alábbiakat.

1.7./ Az I. fokú ítélet a felperes többi kereseti kérelme tárgyában bizonyítási eljárást nem folytatott le annak szükségtelensége okán, és fellebbezéssel támadható indokolást sem adott a megjegyzéseivel!

Fellebbezés csak az rPp. 233. § (1) bekezdése alapján csak az elsőfokú bíróság határozata ellen - amennyiben a törvény ki nem zárja - van helye.

Az I. fokú bíróság határozata az volt, hogy az I. fokú bíróság megállapította, hogy a kölcsönszerződés részben mindenképpen érvénytelen, érvénytelen követelésre pedig nem lehet végrehajtási jogot alapítani, valamint, hogy az elszámolás elmaradása nem akadályozza annak, hogy a bíróság az ítélete indokolásában megállapítsa, hogy a fogyasztó az árfolyamrésből, illetve egyoldalú szerződésmódosításból eredő túlfizetés összegével nem tartozik a pénzügyi intézménynek, azért a végrehajtási eljárást megszüntette.

Az is megállapítható, hogy az I. fokú bíróság a felperes keresetét teljes terjedelmében nem bírálta el, mert csak egyetlen ok alapján szüntette meg a végrehajtási eljárást, ezért a felperes többi kereset megalapozó kérelmét nem vizsgálta érdemben, jogszabályi hivatkozással ellátott indokolást az ítélet nem tartalmaz a felperes valamennyi kereseti kérelmének vonatkozásában.

Az is megállapítható, hogy a Kúria ítéleti indokolásával szemben a törvény zárta ki azt, hogy a felperes a határozat rendelkező részre ellen fellebbezést terjesszen elő, hiszen a rendelkező részében a bíróság a felperes keresetének helyt adott.

II

Az alperesi fellebbezésre tekintettel a Debreceni Törvényszék az I. fokú bíróság 2.Pf.21.371/2020/11 számú ítéletével megváltozata és a felperes keresetét elutasította az alábbi indokok alapján.

Az alperes fellebbezése szerint az I. fokú ítélet hiányosan rögzíti az alperesnek az elszámolási törvény rendelkezéseibe ütközés körében előadott álláspontját annyiban összefoglalva, hogy az árfolyamrés és az egyoldalú szerződésmódosítás tisztességtelensége miatti érvénytelenségi kifogás okafogyott, az elszámolási törvénnyel a jogalkotó rendezte ezek tisztességtelenségét.

Az alperes hivatkozott arra, hogy a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás szabályairól – és nem az érvénytelenség orvoslására vonatkozó a hivatkozás - és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény 6. és 7. §-ai - kivonatossan - az alábbiakat rögzíti:

6. § (1) A pénzügyi intézményt a meg nem szűnt és a 2009. július 26. napját követően megszűnt fogyasztói kölcsönszerződés alapján elszámolási kötelezettség terheli.

(3) A pénzügyi intézménynek - a 2009. július 26. napján vagy azt megelőzően megszűnt szerződés tekintetében - a fogyasztó kérésére el kell számolnia, ha a fogyasztó igazolja, hogy a pénzügyi intézmény engedményezett követelését vele szemben egy elszámolásra nem köteles pénzügyi intézmény (a továbbiakban: követeléskezelő) érvényesíti.

(12) A fogyasztó a (3) bekezdés alapján hat hónapos elévülési időn belül jogosult igényelni az elszámolás elkészítését...

§ (1) Ha az elszámolásra köteles pénzügyi intézmény a fogyasztóval szembeni követelését a szerződés megszűnését követően követeléskezelőre engedményezte, az elszámolásra köteles pénzügyi intézménynek az 5. § (2) bekezdése szerinti elszámolást a követelés engedményezésének időpontjával kell elkészítenie.

7. (2) Az elszámolásból eredő jogai érvényesítéséhez a fogyasztó a követeléskezelőtől igényelheti, hogy a követeléskezelő a fogyasztóval szemben fennálló követelésével az 5. § (3) bekezdése szerint - a követeléskezelő vagy a jogelődje által a fogyasztónak nyújtott kedvezmények tekintetében az 5. § (5) és (6) bekezdésének értelemszerű alkalmazásával - számoljon el. Az elszámolás során az engedményezés időpontjától - az MNB rendeletében meghatározott módon - a követeléskezelő által alkalmazott kamattal megnövelt összeggel kell figyelembe venni az engedményezés időpontjában fennálló fogyasztói követelést.

(5) A (2) bekezdés szerinti elszámolási igényét a fogyasztó hat hónapos elévülési időn belül jogosult érvényesíteni. ...

A perbeli 2005. február 18-án megkötött kölcsönszerződés 2009. január hó 29 napján került először felmondásra, majd 2009. február 2-án (tehát a törvényben megjelölt 2009. július 26. napját megelőzően), ezért a fenti törvény 6. § (3) bekezdése alapján kizárólag a fogyasztó kérésére kellett a jogszabály alapján az elkészített elszámolást a fogyasztó részére megküldeni.

A fogyasztónak a fenti kérelmét a (12) bekezdésben megjelölt elévülési időn belül volt joga érvényesíteni. A fogyasztó az elszámolás megküldésére irányuló kérelmét a jogelőd bankhoz az elévülési időn belül nem nyújtotta be.

A törvény 7. § (2) bekezdése alapján - követeléskezelőre történő engedményezés esetén - a fogyasztó a követeléskezelőtől igényelheti az elszámolást, amelyet a törvény értelmében az (5) bekezdésben előírt elévülési időn belül volt jogosult előterjeszteni.

A fogyasztó az elszámolás megküldésére irányuló kérelmét az alpereshez az elévülési időn belül nem nyújtotta be.

A bíróság azért állapította meg a szerződés érvénytelenségét, mert az elszámolási törvény által előírt elszámolásra nem került sor, így a tisztességtelen szerződési feltételek elszámolása hiányában az érvénytelenség nem került orvoslásra.

Álláspontunk szerint a fenti bírósági álláspont jogszabálysértő és megalapozatlan, mert mind a jogelőd bank, mind az alperes, mint követeléskezelő az elszámolási törvény rendelkezéseit betartva járt el.

A jogelőd pénzügyintézet a törvény előírásainak megfelelően elkészítette a rövid és a részletes elszámolást, azt azonban nem volt jogosult és köteles megküldeni a felperes részére, mert a jogszabály előírása szerint erre csak és kizárólag a fogyasztó elévülési időn belül előterjesztett kérésére lett volna köteles.

Az alperesnek ugyancsak a fogyasztó - jelen esetben a felperes - erre irányuló igénybejelentése alapján kellett volna a felperessel, mint fogyasztóval elszámolnia, amely igénybejelentésre a törvény által előírt elévülési időn belül nem került sor.

1.8./ Az alperes hivatkozott még arra, hogy a peranyag részét képezi a forintosítási értesítő és az átvételt igazoló tértivevény, amely szerint az értesítőt a felperes 2015. április 14-én átvette.

Azonban az eljáró bíróságok **nem vették figyelembe azt a felperesi hivatkozást, hogy a 2015. április 14.-én az alperes nem küldhette meg az elszámoló levelét, mert annak elkészítési dátuma 2015 május 06. napja, így nyilvánvaló, hogy az elszámolást nem küldhette meg a 2015 április 15.-én az alperes.**

Ekörben a 2015. évi CXLV. törvényre hivatkozott, mint fellebbezési indokra és állította, hogy az ítélet sérti ezen jogszabályi helyekben foglaltakat, amely alapján a követelés forintosításra sor került.

A hivatkozott a törvény 13. § (5) bekezdésére:

„Ha a fogyasztó határidőben nem élt az (1) bekezdésben foglaltakkal, úgy kell tekinteni, hogy a pénzügyi intézmény által megküldött, e törvény rendelkezéseinek megfelelő szerződésmódosításra vonatkozó ajánlatot teljeskörűen elfogadta, és a szerződés közös megegyezéssel módosult.”

Hivatkozott ekörben a Fővárosi Ítéltábla 5.Pfv.21148/2018/8/II. számú ítéletére, amely az alábbiakat rögzítette:

„A perbeli szerződést a 2015. évi CXLV. törvény (a továbbiakban: DH7. törvény) alapján forintosították, amelyet a DH7 törvény 13. § (5) bekezdése alapján közös megegyezéssel történt módosításnak kell tekinteni.... Míután a szerződés forintosítása a DH7. törvény 3. § (1) bekezdése és 7. §-a értelmében a törvény által előírt hitelezői kötelezettség alapján következett be, a módosítás eredményeként a felek szerződése már nem deviza, hanem forint alapú szerződés. Ez a törvény 13. § (5) bekezdése szerint közös megegyezéssel módosított szerződési tartalom pedig nem hagyható figyelmen kívül.”

Álláspontja szerint követelés a forintosítás a DH3 törvény 3. § (1) bekezdése és 10. §-a értelmében a törvény által előírt hitelezői kötelezettség alapján következett be. A törvényen alapuló módosítás eredményeként a perbeli követelés deviza alapú **követelésről forintkövetelésre változott.**

Amennyiben a törvény általi módosítás, azaz a forintosítási törvény kötelező rendelkezése alapján a korábbi **devizatartozás forint tartozásra került átváltásra,** akkor álláspontja szerint a bíróságnak már nincs lehetősége arra, hogy e kógens rendelkezéssel szemben a felperesek tartozását eltérő összegben állapítsa meg.

Ebből azt a következtetést vonta le, hogy a deviza, illetve deviza alapú kölcsönszerződéseket a jogalkotó a DH3 törvénnyel a Ptk. 226. § (2) bekezdésének megfelelően jogalkotással módosította,

ezt követően a szerződések jogszabály által meghatározott és ezáltal konvalidált tartalmának érvényessége polgári bíróság által nem vizsgálható.

1.9

A fentiek alapján megállapítható, hogy alperes fellebbezéssel nem támadta az I. fokú bíróságnak a régi Pp. 369.§ alapított végrehajtás megszüntetési perben hozott, a követelés nem jött létre vonatkozó érdemi döntését, csak azt állította, hogy konvalidálódott a szerződés tartalma!

1.10./ A II fokú bíróság döntése:

1.11./ A II. fokú bíróság az ítélet megváltoztatást a DH törvényeknek a visszaható hatályára alapította az alábbiak szerint:

[13] Annak érdekében, hogy az érintett szerződésekben tipikusan jelentkező érvénytelenségi hibák külön egyedi perindítás nélkül gyors és hatékony kiküszöbölésére sor kerülhessen rendelkezett a jogalkotó DH1 és DH2 törvények alapján az árfolyamrés és a tisztességtelen szerződési feltételek miatti részleges érvénytelenség sajátos speciális törvényi keretekben való orvoslásáról. A felperesi hivatkozással szemben tehát a szerződés részleges érvénytelensége állapítható meg, a részleges érvénytelenség miatt pedig a végrehajtási eljárásban a végrehajtandó összeg korlátozására, csökkentésére van mód és nem a végrehajtási nemperes eljárás peres eljárásban való megszüntetésére van lehetőség (nemperes eljárásban megszüntetésre akkor, ha az összegszerűségében eléri vagy meghaladja a végrehajtási összeget). Ez volt a jogalkotói akarat.

[14] A törvényszék hivatkozik a DH1 törvény 1. § (6) és (7) bekezdésében foglaltakra, mely szerint a fogyasztói kölcsönszerződések fennállása alatt a követelések nem évülnek el, azok elévülése a szerződés megszűnésével kezdődik, jelen esetben a felmondással, de úgy, hogy az abból eredő követelés elévülése szerinti külön törvényben meghatározott időpontig nyugszik (Pécsi Törvényszék P.20.631/2010.). A törvényszék rámutat arra, hogy a DH2 törvény 6. § és 7. §-ának rendelkezéseit a fellebbező fél helytállóan hívta fel. Helytálló azon hivatkozása, hogy a DH2 törvény 6. § (3) bekezdése szerint a fogyasztó kérelmére kellett elszámolni a 2009. július 26. napján, vagy azt megelőzően megszünt szerződés tekintetében. A fogyasztót feljogosító rendelkezés ugyanakkor a felperesi hivatkozással szemben azt jelentette, hogy ezen speciális eljárás keretében az ott meghatározott feltételekkel és időszak figyelembevételével kellett az elszámolási igényét bejelentenie, amennyiben ezt nem tette meg, az elszámolás elmaradására, ekörben a pénzügyi mulasztására nem hivatkozhat. A DH2 törvény 7. § (2) bekezdése szerint a követeléskezelő felé az elszámolási igényét jelentenie kellett, és a 7. § (5) bekezdése szerint ezen igény érvényesítésére 6 hónapos elévülési időn belül volt jogosult. Helytállóan hivatkozott tehát arra a fellebbező, hogy kizárólag a fogyasztó kérésére kellett elszámolnia, figyelemmel arra, hogy 2009. február 2-án a kölcsönszerződés már felmondásra került, a fogyasztó az elévülési időn belül pedig nem nyújtotta be az elszámolás megküldésére vonatkozó igényét, így a pénzügyi elszámolási kötelezettség nem terhelte. A törvény 9. §-a 2015. december 31-ét jelöli meg végső határidőként. A törvényszék itt jegyzi meg azt, hogy a DH1 törvény 17. § (3) bekezdése szerint megakadt végrehajtási eljárásokban érvényesített követelés vonatkozásában a DH2 törvény 41. § (3) bekezdése szerint az eljárás folytatódásához az is elegendő volt, amennyiben arról tájékoztatta a pénzügyi elszámolást, hogy nem kellett elszámolnia, hasonlóan a DH2 törvény 41. § (4) bekezdése esetén is. Ugyanakkor arra is rámutat a törvényszék, hogy az elszámolás alapján a követelés csökkenése Vht. 41. §-a (2) bekezdése szerinti bejelentése volt a pénzügyi elszámolást, mint végrehajtást kérőnek a kötelezettsége. Ezen végrehajtási eljárások nem szűntek meg, a DH1 törvény 3.§ (1) bekezdése és 4.§ (1) bekezdése szerinti semmisség okán, a részleges érvénytelenség a devizahiteles jogszabályok speciális rendelkezései alapján kerültek kiküszöbölésre is.

1.12./ Itt kell megjegyezni, hogy iratellenes a bíróság ezen tényállítása, hiszen a jelen szerződés tekintetében nem került sor a részleges érvénytelenségre a devizahiteles jogszabályok speciális rendelkezései alapján történő kiküszöbölésére!

[15] A törvényszék hangsúlyozza, hogy arra az Alkotmánybíróság 33/2015. (XII. 3.) AB határozatában is rámutatott, a szerződést követően beálló változások a szerződésekbe történő beavatkozást tehetik szükségessé, a beavatkozás történhet bírói úton és történhet törvényi vagy rendeleti úton is. A társadalmi méretű változásoknak a szerződések nagy tömegét azonosan érintő következményeit azonban az egyes peres eljárások keretében nem lehet célszerűen megoldani, itt már indokolt, hogy a törvényhozás dolgozzon ki általános megoldást, a 3098/2016. (V. 24.) AB határozat [21] bekezdése azt is kimondja, hogy ún. felülvizsgált elszámolásról pedig a 38. § (6) bekezdése alapján akkor van szó, ha a fogyasztó határidőben nem kifogásolta az elszámolást (illetve annak elmaradását). Az Európai Unió Bírósága C-483/16. számú ítéletében kifejtettek szerint a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 7. cikkét akként kell értelmezni, hogy azzal elvileg nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az alapeljárásban irányadóhoz hasonló különleges eljárási követelményeket állapít meg az olyan fogyasztó által indított keresetek vonatkozásában, akik a kölcsön folyósítására alkalmazandó árfolyam és a kölcsön törlesztésére alkalmazandó árfolyam közötti eltérésre vonatkozó feltételt és/vagy a kölcsönadó számára a kamatok, díjak és költségek emelését lehetővé tevő egyoldalú szerződésmódosítási jogra vonatkozó feltételt tartalmazó, devizában nyilvántartott kölcsönszerződéseket kötöttek, feltéve, hogy az ilyen szerződésben foglalt feltételek tisztességtelen jellegének megállapítása lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen feltételek hiányában lett volna.

1.13 Ekörben kiemelendő, hogy az Alkotmánybíróság 33/2015. (XII. 3.) AB határozatát és az Európai Unió Bírósága C-483/16. számú ítéletében kifejtettek szerint a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 7. cikkét akként kell értelmezni hogy a **csak a fogyasztó felperes érdekében lehet alkalmazni a DH törvényeket és csak akkor, hogy ha az ilyen szerződésben foglalt feltételek tisztességtelen jellegének megállapítása lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen feltételek hiányában lett volna.**

Kiemelendő az is, hogy a Törvényszék a felperes által hivatkozott 3330/2020. (VIII. 5) AB határozatban foglaltakkal teljesen ellentétesen járt el, és indokolását se adta annak, hogy a hivatkozott kötelező erővel rendelkező 3330/2020. (VIII. 5) AB határozatban foglaltakat, - miszerint az érvénytelen szerződési feltételek alapján keletkező követelést úgy kell tekinteni, hogy az létre sem jött - miért nem alkalmazta.

A törvényszék ítélete a fogyasztó felperes hátrányára alkalmazta a DH törvényeket és a felperes hátrányára változtatta meg azt a tény helyzetet, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen feltételek miatt volt, azaz azt, amely alapján a végrehajtási eljárást az I. fokú bíróság megszüntette.

[16] Az Alaptörvény 28. cikke szerint a jogalkotói akarat, továbbá a józan észnek és a közjónak megfelelő értelmezésnek is megfelelnek a DH törvények szabályai (DH2 törvény (2) bekezdés 6. és 7. §). A jogalkotó az elszámolási kötelezettség, az elszámolással kapcsolatos kérdések körében speciális nemperes eljárás keretébe tartozó, bírósági jogorvoslattal végződő eljárási keretet határozott meg az igény érvényesítésére a DH2 törvény 18-29. §-áig terjedő rendelkezései alapján. A fogyasztó a DH2 törvény 19. § (1) bekezdés alapján panaszt terjeszthetett elő, a DH2 törvény 21. § (3) bekezdés c) pontja alapján a Pénzügyi Békéltető Testülethez fordulhatott, majd a 25. § (2) bekezdés c) pontja alapján nemperes eljárást

kezdeményezhetett. Figyelemmel arra, hogy a speciális törvényben előírt határidőben és módon felperes nem érvényesítette az elszámolással kapcsolatos igényét, vagyis nem kérte a törvényben megjelölt speciális részleges érvénytelenségi okok jogkövetkezményeinek a fenti eljárásban történő rendezését az a DH2 törvény 38. § (6) bekezdés a) pontja szerint, úgy ezt már a végrehajtás megszüntetési perben igényként nem érvényesítheti, a speciális érvénytelenségi okok jogkövetkezményeit ugyanis a DH2 törvény, figyelemmel a DH1 törvény 3. § (5) bekezdésére és 4. § (3) bekezdésére már rendezte. Az ellene indított marasztalási perben érvénytelenségi kifogást ugyan a fogyasztó előterjeszhet, **elévült követelését** azonban **felperesként a perben, így a végrehajtás megszüntetési és korlátozási perben nem érvényesítheti**, a végrehajtás megszüntetési per sajátos pertípus, amely valóban az adós egyfajta védekezését szolgálja, ez azonban nem jelenti a végrehajtási eljárási pozíciók automatikus átmenését a perbe, az adósok jelen perben felperesek, felperesi perállásból pedig anyagi jogi kifogás nem érvényesíthető. (BH 2019. évi 300. jogeset).

[17] A törvényszék rámutat arra, hogy az árfolyamréssel és az egyoldalú szerződésmódosítási joggal összefüggésben kölcsönszerződés részleges érvénytelensége körében bírói döntés nem hozható, a DH1 törvény 3. § (1) bekezdésében, illetve 4. § (1) bekezdésében meghatározott tisztességtelen kikötések vizsgálata tekintetében a bírói út kizárt, a szerződéskötés időpontjában fennállt, de utóbb jogalkotási eszközökkel kiküszöbölt érvénytelenségi ok ma már nem vehető figyelembe, az elbírálás idején a felek jogviszonyának tartalmát nem ezek a feltételek határozták meg, mivel azokat az ún. devizahiteles jogszabályok rendezték. Ezen kérdésben tehát, amelyet jogalkotási úton a törvényhozó rendezett kizárt a szerződés alanyai közötti jogvita, a bírói út e kérdések előtt lezárult, ahogy érvénytelenségi pert sem indíthatna erre hivatkozással a felperes a végrehajtás megszüntetési perben sem hivatkozhat a Pp. 369. § a) pontja keretében ezen szerződési feltételek tisztességtelenségére. A fentiek alapján megállapítható, ahogy felperesnek az érvénytelenség jogkövetkezményei levonására irányuló követelése elévült, a Ptk. 325. § (1) bekezdése szerint pedig elévült követelést bírói úton érvényesíteni nem lehet.

[18] Téves a felperes hivatkozása, hogy fogyasztói elszámolási igény hiányában a DH1 törvény 3. §-ában és 4. §-ában semmissnek nyilvánított kikötésekre hivatkozással kizárt a vele szembeni igényérvényesítés. Ha ugyanis arra a fogyasztó nem hivatkozik, arra igényt nem alapít, a semmisség általános jogkövetkezménye – az, hogy semmis szerződésre igény nem alapítható – nem vonható le hivatalból. A DH törvények egymásra épülve és utalva egységes rendszert képeznek, a jogalkotó a semmisség kimondása mellett a semmisség jogkövetkezményének levonására a DH2 törvényben alapított eljárási rendet és fórumot állította fel meghatározva a pénzügyi intézményt és a fogyasztókat terhelő határidőket, a határidők elmulasztásának jogkövetkezményeit, megteremtve a felülvizsgált, azaz a továbbiakban nem vitatható elszámolás fogalmát. Ebből következően a DH törvények **speciális rendelkezései megelőzik a Ptk. 234. § (1) bekezdése szerinti azon általános szabályt, mely szerint semmis szerződés érvénytelenségére bárki határidő nélkül hivatkozhat és a semmisség megállapítására külön eljárásra nincs szükség (BHGY Fővárosi Ítéltábla Gf.40.139/2016/4.).**

[19] Ugyanakkor alperesi fellebbezési hivatkozásra figyelemmel a törvényszék hangsúlyozza, hogy a kölcsönszerződés felmondással megszűnt, a DH3 ún. forintosítási törvény a szerződés módosításaként ezért nem értelmezhető. A törvényszék rámutat arra is, hogy a forintosítás, mint tény a kölcsönszerződés vonatkozásában bekövetkezett, az arra irányadó határidőben azt felperes nem kifogásolta, azzal kapcsolatosan kereseti kérelme nem volt az eljárásban, a

forintosítás szerződésmódosító hatása körében pedig a törvényszék az elsőfokú bíróság jogi okfejtését az észrevétel és előkészítő iratban írtakra figyelemmel nem kívánja megismételni.

[20] A törvényszék rámutat arra is, hogy bár az elsőként hivatkozott érvénytelenségi hivatkozást az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta, vizsgálta a felperes által előterjesztett valamennyi a szerződés érvénytelenségére és a felmondás érvénytelenségére történő hivatkozásokat is, azokat az általa részletesen megindokoltak szerint azonban alaptalannak találta, a felperes sem fellebbezést, sem csatlakozó fellebbezést nem terjesztett elő az ítélet indokolásában foglaltakkal szemben, az elsőfokú bíróság ekörben tett megállapításait a törvényszék is megalapozottnak találta. A törvényszék csupán a fellebbezési ellenkérelemben előadottak miatt hangsúlyozza azt, hogy amennyiben a fél több érvénytelenségi okra hivatkozik keresetében, az elsőfokú bíróság valamely érvénytelenségi okot fennállónak találja, a másodfokú bíróságnak azonban ettől eltérő az álláspontja, nincs elzárva a másodfokú bíróság attól, hogy az előterjesztett további érvénytelenségi hivatkozásokat akár maga is megvizsgálja és ezen vizsgálat eredményeként döntsön az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyásáról vagy megváltoztatásáról.

1.14./ Ezt követően a II. fokú bíróság szintén indokolás nélkül leírja az álláspontját a felperesi el nem bírált kérelmeinek egy része kapcsán, azonban arról, hogy a felperes által hivatkozottak miért megalapozatlanok, és bizonyítási eljárás nélkül miért jutott erre a véleményre a II. fokú bíróság, azt ezen bírósági vélemény nem tartalmazza, ráadásul a II. fokú bíróság rámutatása sem támadható fellebbezéssel.

[21] A törvényszék rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a kölcsön összegét, a THM-et, a törlesztőrészletek számát, összegét és törlesztési időpontokat a kölcsönszerződés tartalmazta, így annak a Hpt. 213. § (1) bekezdése szerinti érvénytelenségére a felperes nem helytállóan hivatkozott.

1.15./ Miért és milyen indokok alapján jutott erre a következtetésre a bíróság, hogyan értelmezte a felperes kereseti kérelmét ekörben és az alperes ekörben milyen olyan hivatkozást tett, ami alapján a bíróság ezt az álláspontját alakítja ki, arra vonatkozó indokolást a II fokú ítélet nem tartalmaz

[22] Az Európai Unió Bírósága C-260/18. számú ún. Dziubak-ügyben kifejtett álláspontjára figyelemmel mutat rá a törvényszék arra, hogy aszerint **nemzeti jogra tartozó kérdés, hogy a szerződés fennmaradhat-e akkor, ha a tisztességtelen feltétel elhagyása folytán a szerződés nem teljesíthető** és nincs olyan diszpozitív, hogy a felek megállapodása alapján alkalmazandó törvényi szabály, amellyel az helyettesíthető lenne. Figyelemmel arra, hogy szemben a lengyel joggal a magyar jog erre vonatkozó szabályozást tartalmaz (amely vonatkozásában az Európai Unió Bírósága már több ítéletében megállapította, hogy az az Európai Unió jogával nem ellentétes) az árfolyamrés tisztességtelenségének orvoslása körében a bíróságnak erre figyelemmel kell a döntése meghozatalakor lennie.

1.16./ Miért és milyen indokok alapján jutott erre a következtetésre a bíróság, hogyan értelmezte a felperes kereseti kérelmét ekörben és az alperes ekörben milyen olyan hivatkozást tett, ami alapján a bíróság ezt az álláspontját alakítja ki, az indokolás hiánya miatt nem tudható.

[23] A bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) 23/C. § nem azt írja elő, hogy a felmondásnak közokiratba foglaltan kell megtörténnie, hanem azt, hogy azt közokiratnak kell tanúsítani, hogy a jogosult a követelést lejárttá és esedékessé tette, tehát adott esetben azt, hogy felmondta a szerződést. Magánokiratba foglalt felmondás átvételével a szerződés megszűnt, a követelés esedékessé vált, a közokiratba foglalt felmondás nem ügyleti hatályú, a közjegyző csupán azt tanúsítja, hogy a jogosult a szerződés felmondását ezáltal a követelés egészének esedékessé válását előtte kijelentette. **A felmondás érvénytelenségét, mint minden jognyilatkozat érvényességét a megtételekor hatályos jogszabályi környezetben kell megvizsgálni.** A felperes 2008. október hónaptól kezdődően a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségének egyáltalán nem tett eleget, 2009. február 2. napján kelt levéllel az akkor fennálló teljes tartozást a pénzügyintézet lejárttá tette, annak megfizetése egyösszegben esedékessé vált. **Az utóbb keletkezett jogszabályok** – a DH törvények – rendelkezései szerint tisztességtelenül felszámított összeg a lejárt és esedékessé váló tartozást csökkentette, a kimutatás szerint felperesnek nagyobb összegű hátraléka állt fenn, mint a felmondás időpontjáig tisztességtelenül felszámított összeg. A tisztességtelenül felszámított összeg a jogelőd által készített elszámolás szerint 4.226,60 CHF volt, 2009. január 29-én a felmondás időpontjában 8.627,49 CHF összegű tartozása állt fenn a felperesnek, tehát a tisztességtelenül felszámított összeg levonása után is 4.400,89 CHF összegű tartozása állt fenn. Tisztességes feltételek alkalmazása esetén 80.996,46 CHF tőketartozása és 7562,49-CHF lejárt tartozása. A felperesi befizetéseket ugyanakkor az alperesi kimutatás megfelelően tartalmazta.

1.17./ Iratellenes a II. fokú bíróság megállapítása hiszen egyrésztől nincs felülvizsgált elszámolás és a magánokiratba foglalt felmondó levélbe foglalt elmaradt követelés össze nem csak hogy vitatható, hanem láthatóan kevesebb is az elmaradt követelés összege, mint a tisztességtelenül felszámított összeg. Esedékes ügyleti kamat: 2.570,66 CHF, Kezelési költség 1.138,8 CHF, késedelmi kamat:169,27 CHF azaz mindösszesen 3.878,73 CHF, úgy, hogy a kezelési költségre vonatkozó szerződési feltételek is érvénytelenek, ezért, ha a kezelési költségre megfizetett összegeket levonjuk a hitelező követelésből semmilyen elmaradása nincs a felperesnek a szerződés felmondásakor, azonban ezt a tényt a II. fokú bíróság figyelmen kívül hagyta.

Erre vonatkozóan az I. fokú bíróság bizonyítást nem folytatott le, és fellebbezéssel támadható, indokolással ellátott ítéleti rendelkezést sem hozott.

[24] A törvényszék a fentiekben kifejtettek mellett ugyanakkor **rámutat arra**, hogy van olyan kúriai álláspont is, mely szerint a felmondás érvényességének kérdése vizsgálata nem a Pp. 369. § a) pontja keretébe tartozó, **amennyiben egy a felmondás érvénytelenségének megállapítása iránt indított peres eljárásban a bíróság a felmondás érvénytelenségét állapítja meg, az a Vht. 23/C. § (2) bekezdésében írt feltétel hiánya okán a végrehajtási záradék nemperes eljárásban történő törlését teszi lehetővé.** A jogalkalmazás során a Pp. 369. § a) pontja alá tartozó azon körülményt, mely szerint a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre, a bírói gyakorlat szűkítően értelmezte (BH 2017.347., BDT 2009.2053. sz. jogeset), vagyis a felmondási jognyilatkozatot csak, mint a követelés esedékességét érintőt tekintette. A felmondás érvénytelensége a végrehajtás megszüntetési perben küszöbölhető ki, a felmondás érvénytelenségének megállapítása iránt indult eljárásban meghozott ítélet lehet az, amely a nemperes eljárásban a Vht. 211. § (2) bekezdése alapján a záradék törlése iránti kérelmet megalapozza.

[25] A felperesi észrevételben hivatkozott Ptk. 204. § (3) bekezdése a Ptk. 204. § (1) bekezdésében felsorolt ún. természetes kötelekre (naturális obligatio) vonatkozó szabályokat

tartalmaz. Kifejezetten utal a Jogtár Kommentár arra, hogy ezek a szerződések nem érvénytelenek. A perbeli jogvita kölcsönszerződésből ered, amely nyilvánvalóan nem tartozik ezen Ptk. 204. § (1) bekezdésében megjelölt körbe. Megjegyzi a törvényszék, hogy szerződés érvénytelenségére hivatkozással bírói úton igény érvényesíthető, hiszen a Ptk. 237-239. §-ai kifejezetten meg is határozzák az eljárás kereteit. Jelen eljárásbeli perfelállásban nem alperes érvényesíti a kötetmi szerződésből eredő igényét, hanem felperes, aki a végrehajtás megszüntetését érvénytelenségre hivatkozással kérte, így a hivatalbóliság kérdésköre jelen eljárásban fel sem merülhet.

[26] A törvényszék a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét a fentiekre figyelemmel megváltoztatta és a felperesek keresetét elutasította.

I. fokú ítélet összefoglalása

1.18. A Törvényszék ítéletét úgy lehet összefoglalni hogy - annak ellenére, hogy a II fokú ítélet rögzíti, hogy a Alkotmánybíróság 33/2015. (XII. 3.) AB határozatát és az Európai Unió Bírósága C-483/16. számú ítéletében kifejtettek szerint a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 7. cikkét akként kell értelmezni hogy a csak a fogyasztó felperes érdekében lehet alkalmazni a DH törvényeket és csak akkor, hogy ha az ilyen szerződésben foglalt feltételek tisztességtelen jellegének megállapítása lehetővé teszi azon jogi és ténybeli helyzet helyreállítását, amelyben a fogyasztó e tisztességtelen feltételek hiányában lett volna – a DH törvényekre hivatkozva állapította meg, hogy az érvénytelen szerződési feltételekre alapított létre nem jött követelés végrehajtható a felperesen mert álláspontja szerint a fogyasztó felperes mulasztása az, hogy nem igényelte vissza az érvénytelen szerződésből eredő hitelezői jogtalan követelés összegét.

Ezen értelmezés nyilvánvalóan nem a felperes érdeket szolgálja és nem is teszi lehetővé annak a tényhelyzetnek a helyreállítását, amelyben a fogyasztó felperes van az érvénytelen szerződési feltételek miatt. A érvénytelenség általános jogkövetkezménye az, ilyen szerződés joghatás kiváltására alkalmatlan, ezért mivel a felperes a kölcsön teljes összegét vissza fizette, azon jogi és tényhelyzet áll fenn, hogy nincs tartozása a felperesnek az alperes felé, és az ezzel ellentétes jogalkalmazás nem a fogyasztó érdekében, hanem a fogyasztó felperes érdekével és védelmével ellentétes állapot, ami sérti a magasszintű fogyasztó védelmi cél szolgáló irányelv rendelkezését és annak kötelező értelmezést adó EUB ítéleti értelmezéseket.

III

1.19./ A II. fokú bíróság ítéletének 23. pontjában maga is rögzíti, minden jognyilatkozat érvényességét a megtételekor hatályos jogszabályi környezetben kell megvizsgálni.

1.20./ Ezzel szemben a II. fokú bíróság a 2004.-ben tett jognyilatkozatok alapján megkötött kölcsönszerződést a 2009. január hó 29. napján tett felmondó nyilatkozattal megszüntetett szerződést, egy 2014. évi jogszabályra hivatkozással visszamenőlegesen érvényessé tette és az I. fokú ítéletet megváltoztatta a felperes keresetét elutasította, amely alapján az indítványozó ingatlanjára vezet árverést a végrehajtó olyan követelésre vezet, amely nem jött létre.

1.19./ Indítványozó álláspontja szerint, a 2004.-ben tett jognyilatkozatok alapján megkötött kölcsönszerződést a 2009. január 29. és 2009 február hó 2. napján tett felmondó

nyilatkozattal megszüntetett érvénytelen szerződés alapján létre nem jött követelést 2021.-ben nem lehet - a DH törvények céljával ellentétesen, a fogyasztó hátrányára, a visszaható hatály tilalmába ütköző módon - létre hozni egy 2014.-ben megalkotott jogszabályra történő hivatkozással, ezért a II fokú bíróságnak a DH törvényre hivatkozó értelmezése a visszamenőleges hatály tilalmába ütközik és a DH törvény céljával is ellentétes.

Kúria, mint felülvizsgálati bíróság döntése

A Kúria a jogerős ítéletnek a végrehajtás megszüntetése iránti keresetet elutasító rendelkezését hatályában fenntartja. Egyebekben a jogerős ítéletet – az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően – hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

1./ A felperes felülvizsgálati kérelme szerint az elsőfokú bíróság a keresetet teljes terjedelemben nem bírálta el, hanem csupán azon kereseti hivatkozásról döntött, amelynek helyt adott. Ezt meghaladóan kizárólag megjegyzéseket tett néhány – általa kiemelt – kereseti érvelésre, amely egyrészt nem minősült érdemi döntésnek, így azzal szemben nem lehetett fellebbezni, másrészt nem terjedt ki az összes kereseti kérelemre, így a végrehajtás korlátozása iránti másodlagos keresetre sem. Ezért a másodfokú bíróság akkor sem hozhatott volna keresetet elutasító döntést, ha az volt a jogi álláspontja, hogy az elsőfokú bíróság tévesen adott helyt a keresetnek, ezzel ugyanis fellebbezéssel nem támadható határozatot hozott olyan kereseti kérelmekről, amelyeket az elsőfokú bíróság valójában nem bíralt el. Így a jogerős ítélet sem merítette ki a kereseti kérelmet, hiszen a másodfokú bíróság sem foglalkozott a végrehajtás korlátozása iránti keresettel. Erre tekintettel az eljáró bíróságok megsértették a Pp. 213. §-át, valamint a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz fűződő jogait.

2./ Ekörben a Kúria arra az álláspontra helyezkedett, hogy az elsőfokú bíróság a kereseti kérelmet teljeskörűen érdemben elbírálta, kivéve a végrehajtás korlátozására irányuló kérelemnek adott helyt.

Ezzel szemben az I. fokú ítélet azt tartalmazza, „[48] Amennyiben a felperes több olyan okot is megjelölt, amely miatt a követelés érvényesen nem jött létre, elegendő egy ok bizonyítása a végrehajtás megszüntetéséhez, nem szükséges a többi érvénytelenségi ok bizonyítása és indokolása. *Azonban a teljesség kedvéért a bíróság megjegyzi az alábbiakat.*”

Ezt követően az I. fokú ítélet a bíróság által felhívott jogszabályi rendelkezéseket sorolta fel és ahhoz kapcsolódó megjegyzéseit adta elő, azonban az ekörben hivatkozott kereseti kérelemben és ellenkérelemben előadottakra vonatkozóan érdemi döntés az I. fokú ítélet ekörben nem tartalmazott, és érdemi indokolást sem tartalmazott az I. fokú ítélet arra vonatkozóan, hogy a felperesi keresetei kérelmeket indokokat hogyan értelmezte a bíróság, így fellebbezésre alkalmatlan volt az I. fokú bíróság megjegyzése.

3./ A Kúria 38. pontjában azt rögzíti, hogy a másodfokú bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy az elsőfokú bíróság a végrehajtás megszüntetésére irányuló elsődleges kereset alapját képező hivatkozások közül nemcsak az árfolyamrészre és az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó kikötések tisztességtelenségére alapított érvelést bírálta el, hanem kitért az e körben előadott további hivatkozásokra is, amelyeket alaptalannak talált. Amennyiben a felperes nem értett egyet az elsőfokú ítélet indokolásának ide vonatkozó részével, azzal

szemben fellebbezést (csatlakozó fellebbezést) kellett volna benyújtania, amelyet nem tett meg. Erre tekintettel a végrehajtás megszüntetése iránti kereset alapját képező azon hivatkozások, amelyeket az elsőfokú bíróság alaptalannak talált, **valójában nem képezték tárgyát a másodfokú eljárásnak**, az ugyanis, hogy a felperes az elsőfokú ítélet indokolását ebben a körben – fellebbezés (csatlakozó fellebbezés) nélkül – a fellebbezési ellenkérelmében sérelmezte, a felülbírálatot nem tette lehetővé. Ezért a másodfokú bíróság ezekre a hivatkozásokra szükségtelenül tért ki a jogerős ítéletének indokolásában, hiszen e körben – fellebbezés (csatlakozó fellebbezés) hiányában – **nem volt felülbírálati jogköre**.

Mindez ugyanakkor azt is jelenti, hogy a Kúriának figyelmen kívül kellett hagynia e hivatkozásokkal kapcsolatos valamennyi felülvizsgálati érvelést, a felülvizsgálati eljárásban ugyanis kizárólag olyan kérdések vizsgálhatóak, amelyekre az első és a másodfokú eljárás is kiterjedt (BH2001. 172., BH2001. 222., a BH2020. 80. szám alatt közzétett Gfv.VII.30.016/2019. számú ítélet, Gfv.VII.30.467/2020/9. számú ítélet [18] pontja). Erre **tekintettel a Kúria nem vizsgálhatta a jogerős ítélet indokolásának ezen részével kapcsolatos sérelmeket**, ideértve azt is, hogy a felperes szerint a másodfokú bíróság eltért a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott, ebben a körben született kúriai határozatoktól, továbbá nem foglalkozhatott az árfolyamkockázati tájékoztatás elégtelenségére alapított érveléssel sem, amelyet a felperes a Pfv.4. sorszámú beadványban egyébként is késve adott elő. Ezen precedens ítéletekre történő indítványozói hivatkozások is indokolás nélkül elbírálatlanul maradtak.

Ekörben az indítványozó hivatkozik arra, hogy a Kúria előtti eljárásra is irányadó azon jogszabályi rendelkezés, mely szerint a bizonyítási eszközként felhasználható az olyan késedelmesen elterjesztett bizonyíték, amelyet önhibán kívül a bizonyításra kötelezett fél elterjeszteni nem tudott, ezért a Kúriának vizsgálnia kellett volna azon indítványozó által hivatkozott precedens ítéleti értelmezéseket, amelyek a felülvizsgálati kérelem beadást követően születtek, így értelemszerűen önhibán kívüli okból nem tudott hivatkozni rájuk az indítványozó és így lekéséttnek sem tekinthető.

Továbbá, iratellenes azon Kúria álláspont, hogy a felperes indítványozó minden kérelmét elbíráltta az I. fokú bíróság a korlátozásra vonatkozó kérelem kivételével, hiszen a Kúria indokolása azt tartalmazza, hogy az indítványozó azon kereseti kérelmei kapcsán, amelyek vonatkozásban az I. fokú bíróság csak megjegyzést fűzött, a kúriai ítélet szerint a végrehajtás megszüntetése iránti kereset alapját képező azon hivatkozások, amelyeket az elsőfokú bíróság alaptalannak talált, **valójában nem képezték tárgyát a másodfokú eljárásnak és így a felülvizsgálati eljárásnak sem**.

Az indítványozó álláspontja szerint a polgári perrendtartás 233. § (1) bekezdése szerint csak az élhet fellebbezéssel, akire a határozat rendelkezést tartalmaz a rendelkezés, a reá vonatkozó része ellen.

Az elsőfokú bíróság határozatának a rendelkező része az volt, hogy „A bíróság az [REDACTED] önálló bírósági végrehajtó előtt 138.V.918/2010. számon folyamatban lévő végrehajtási eljárást megszünteti.

Ebből következik, hogy fellebbezéssel csak a végrehajtás megszüntetését elrendelő határozattal szemben terjeszthető elő fellebbezés, ezért mind a II. fokú mind a III. fokú döntés sérti az indítványozó tisztességes eljáráshoz és hatékony jogorvoslathoz való alapjogát.

4./ A Kúria 24. bekezdése szerint nem volt alkalmas az érdemi elbírálásra a felperes azon érvelése sem, amely szerint a másodfokú bíróság túlterjeszkedett a fellebbezésen.

Ezzel szemben a Kúria 38. pontjában azt rögzíti „Erre tekintettel a végrehajtás megszüntetése iránti kereset alapját képező azon hivatkozások, amelyeket az elsőfokú bíróság alaptalannak talált, valójában nem képezték tárgyát a másodfokú eljárásnak, az ugyanis, hogy a felperes az elsőfokú ítélet indokolását ebben a körben – fellebbezés (csatlakozó fellebbezés) nélkül – a fellebbezési ellenkérelmében sérelmezte, a felülbírálatot nem tette lehetővé. Ezért a másodfokú bíróság ezekre a hivatkozásokra szükségtelenül tért ki a jogerős ítéletének indokolásában, hiszen e körben – fellebbezés (csatlakozó fellebbezés) hiányában – nem volt felülbírálati jogköre.”

Tehát ebből az következik, hogy mivel a Pp. 233. § (1) bekezdése szerint csak az élhet fellebbezéssel, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, és az I. fokú határozat rendelkezést az indítványozóra nem tartalmazott, fellebbezéssel sem élhetett volna az indítványozó, ezért azzal, hogy a II. és III. fokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az I. fokú bíróság megjegyzésével szemben a felperes indítványozónak fellebbezéssel kellett volna érnie, jogszabálysértő, mivel a Pp. 233. szakasza kizárja az indítványozó fellebbezési lehetőségét, ezért sérült a felperes tisztességes eljárásához és a hatékony jogorvoslathoz való joga azzal, hogy a II. fokú bíróság úgy változtatta meg az I. fokú bíróság döntését, hogy a felperesnek nem volt lehetősége az I. fokú bíróság megjegyzése ellen fellebbezéssel élni.

5 A Kúria határozatának 25. pontja szerint bár a felperes úgy érvelt, hogy a jogerős ítélet azért sérti a Pp. 206. §-át, mert a másodfokú bíróság a tényállást a felek nyilatkozataitól eltérően állapította meg, nem jelölte meg, hogy a jogerős ítéletben foglalt tényállás mely körben tér el a felek nyilatkozataitól, így érdemben ezt a hivatkozást sem lehetett elbírálni.

Ekörben az indítványozó arra hivatkozott, hogy mind a felperes, mind az alperes, mind a jogutódja a kölcsönszerződés érvénytelenségét nem hogy nem vitatta, hanem kifejezetten állították a felek azt, hogy a kölcsönszerződés érvénytelen, -közokiratok bizonyították, közokirati hatállyal - valamint azt is, hogy a felülvizsgált elszámolás nincs, valamint azt is, hogy a DH törvények szerinti elszámolásra és a szerződés érvényessé tételére nem került sor, így mint a felek között nem vitatott állításokat a bíróságnak valónak kellett volna elfogadnia, azonban ezen tényállítások értékelése indokolás nélkül maradt el.

Továbbá azon indítványozói tényt és hivatkozásokat sem értékelték a bíróságok, hogy nem került sor szerződés módosítására az fogalmilag kizárt mivel 2009.-ben megszűnt a szerződés!

Értékelés nélkül maradt azon felperesi tényállítás és indokolás is, hogy a forintosítás a szerződést nem tudta érvényessé tenni hiszen az már megszűnt, valamint azon tény, hogy az érvénytelen szerződési feltételek miatt létre nem jött követelésre folyóik a végrehajtási eljárás, azonban a semmiség alapvető hatása az, hogy az ilyen szerződés joghatás kiváltására alkalmatlan így a végrehajtás egy olyan szerződésen alapul a létre nem jött követelés, ami joghatás kiváltására alkalmatlan.

6. A tisztességes eljárásához való jogát sérti a Kúria [26] pontjában foglaltak, mivel a Kúria figyelmen kívül hagyta a felperes azon hivatkozását is, amely szerint a jogerős ítélet ellentétes a DH1, a DH2 és a DH3 törvényekkel, azt ugyanis, hogy álláspontja szerint e jogszabályoknak konkrétan melyik rendelkezése sérült, a felperes nem jelölte meg, ezzel szemben a felperes előadta, hogy a DH törvényeket a bíróságok a visszaható hatály tilalmába

ütköző módon a fogyasztó védelmi céllal ellentétesen a fogyasztó hátrányára alkalmazta, így sértette meg a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való alapjogát. A felülvizsgálati kérelem 16. oldalának 11-19. pontjáig és a 18. oldal 5. pontjában tartalmazza az indokolást ekörben.

A tisztességgel eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való jog sérelmét maga a Kúria erősíti meg a [28] pontban amikor rögzítette, hogy a felülvizsgálati kérelemben foglalt azon érvelés ugyanakkor már alkalmas volt az érdemi elbírálásra, amely szerint a jogerős ítélet azért sérti a Jat. 15. § (1) és (2) bekezdéseit, valamint a 33/2015. (XII.03.) AB határozatot, mert a felperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság „a DH törvényeket a fogyasztók érdekeivel ellentétes módon alkalmazta.”, azaz itt már észlelte, hogy a felperes indítványozó miért hivatkozik a DH törvények jogellenes alkalmazására.

Az indítványozó álláspontja szerint a felülvizsgálati bíróság az 33/2015. (XII.03.) AB határozatának értelmezésével ellentétesen értelmezte az AB határozatát, mert az AB határozat szerint a DH törvényeket a fogyasztók érdekeivel ellentétes módon nem lehet alkalmazni csak a fogyasztó érdekében, már pedig a DH törvényt úgy alkalmazta a bíróság, hogy a szerződés árfolyamrés miatt érvénytelenségét figyelmen kívül hagyta, és a DH törvény kapcsán azt róta az indítványozó terhére és hátrányára, hogy azon lehetőségével amely szerint „kérhette” volna az árfolyamrés miatt vissza járó összegeket de nem tette, ezért a folyamatban lévő végrehajtási eljárásban elévült ezen összeg vissza igénylésére vonatkozó joga, ezzel szemben az indítványozó azt állította, hogy a visszatérítés a szerződés érvénytelenségét nem érinti a hivatkozott Alkotmánybírósági gyakorlat szerint.

Ekörben hivatkozom a 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozatára mely szerint

„[34] Az Európai Bíróság gyakorlata alapján a fenti megállapítással szemben azonban kijelenthető, hogy a tisztességtelen feltételt (mely jelen esetben az alapügyben megállapított tényállás alapján feltehetően az ún. árfolyamrés mint másodlagos szerződési elem alkalmazásához kötődik) úgy kell tekinteni, mintha létre sem jött volna, ekként az indítványozó állított túlfizetése nem az elszámolás pillanatában keletkezik, hanem az első törlesztőrészlet megfizetését követően folyamatosan fennáll és növekszik, azaz nem a tisztességtelen megállapítása időpontjának, hanem a tisztességtelen feltétel alkalmazása időpontjának (azaz gyakorlatilag a szerződéskötés időpontjának) van jelentősége annak megítélése szempontjából, hogy a fogyasztó késedelembe esett-e. Önmagában egy vagy több törlesztőrészlet”

Az árfolyamkockázat kapcsán az alábbiakat emelem ki:

Az alperes állítása szerint készült külön kockázatteltáró nyilatkozat, azonban azt az időmúlásra tekintettel becsatolni nem tudta.

A kölcsönszerződés V.4. pontja az alábbiakat tartalmazza: az adós(ok) és zálogkötelezett(ek) tudomásul veszik, hogy a forint/devizaárfolyam piaci mozgásából adódóan felmerül a veszteség kockázata. Az adós(ok) és a zálogkötelezett(ek) kijelenti(k), hogy tudomása(suk) van arról, hogy a jelen szerződés futamideje alatt a folyósítás napján érvényes, a hitelező által alkalmazott forint/devizaárfolyamhoz képest a forint árfolyamának gyengülése esetén a

devizában megállapított törlesztő részletek forintban megfizetendő ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet.

Amit látható a tájékoztatóból, az semmilyen tájékoztatást nem ad arra vonatkozóan, hogy az árfolyamváltozás milyen gazdasági következménnyel jár a konkrét szerződés esetében, kifejezetten megtevesztő a tájékoztatás, mivel csak a törlesztő részletek esetére vonatkozóan ad általános tartalmú tájékoztatást, ezzel szemben nem csak a törlesztő részletekre hat az árfolyamváltozás hanem a tőke és azon keresztül a törlesztő részletekre kumuláltan, tehát nem úgy ahogyan azt az általános tartalmú kockázati tájékoztató tartalmazza, azonban ezen indítványozói hivatkozások kapcsán az ítéletek érdemi indokolást nem tartalmaznak arra vonatkozóan, hogy miért tartotta a bíróság megalapozatlannak az indítványozó ezen körben előadott tényállításait, az ítéletek nélkülözik, az indítványozó által felhozott érvek értékelését és a precedens ítéleti értelmezésektől történő eltérést sem indokolták az eljáró bíróságok, ezzel megsértve a felperes tisztességes eljáráshoz, a hatékony jogorvoslathoz való jogát, valamint a bíróságok indokolási kötelezettségeire vonatkozó rendelkezéseket.

2. A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az indítvány szövege

2.1./ Az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeket már kimerítette.

2.2./ Az ügyben nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, és nincs perújítási eljárás sem folyamatban (jogorvoslatot a törvényesség érdekében) az ügyben.

3 Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az indítvány szövege

3.1 Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló utolsó bírói döntés kézbesítésének időpontja 2022. 01. 04., mely határozatot az elektronikus küldeményekre vonatkozó szabályok szerint elektronikus úton vett át a jogi képviselő.

3.2 Az indítványozó Nyilatkozik arról, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került.

4. Az indítványozó érintettségének bemutatása

Az indítvány szövege

4.1 Az indítványozó a Polgári eljárásokban a felperes volt.

5./ Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Az indítvány szövege

5.1 A II. és III. fokú bíróság általi DH törvények alkalmazása a visszamenőleges hatály tilalmába ütközik, ezért ennek alkalmazása a tisztességes eljáráshoz való alapjogi sérelmet eredményezte a fogyasztó felperesnél.

5.2 A tisztességes eljáráshoz és az Alaptörvény 28. cikk sérelmét eredményezték a bírósági döntések azzal, hogy azon túl, hogy a DH törvények alkalmazása a visszamenőleges hatály tilalmába ütközött, a DH törvényeket annak céljával ellentétesen alkalmazták, ezért a bírói döntések a felperesnek az Alaptörvényben **"28. cikke által biztosított alapjogát sértették meg.**

5.3 Az indítványozónak a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való alapjogi sérelmét eredményezték a II. és III. fokú döntések azzal, hogy az I. fokú bíróság által a rendelkezőrészt meghaladó felperesi kereseti kérelmekről érdemben nem döntött, csak megjegyzéseket tett a felperesi kérelmek kapcsán!

5.4 A tisztességes eljárás és a hatékony jogorvoslathoz való alapjogi sérelmet eredményezett az, hogy a II. és III. fokú bíróságok az I. fokú bíróság megjegyzését olyan ítéleti rendelkezésnek minősítették, amelyet a II. és III. fokú bírósági állásponttal szemben a Pp. 233 szakasza nem teszi lehetővé az ilyen megjegyzés elleni fellebbezést.

5.5./ Ahogyan azt a II. fokú bíróság ítéletének 23. pontjában maga is rögzíti, minden jognyilatkozat érvényességét a megtételekor hatályos jogszabályi környezetben kell megvizsgálni.

5.6 A II. fokú bíróság a 2004,-ben tett jognyilatkozatok alapján megkötött kölcsönszerződést a 2009. január hó 29 napján és 2009. február hó 2. napján tett felmondó nyilatkozattal megszüntetett érvénytelen szerződést, ez által egy létre nem jött követelést, egy 2014. évi jogszabályra hivatkozással visszamenőlegesen az érvénytelenség orvoslása nélkül „quasi” létre hozta a semmis szerződésre alapított követelést, 2021. február hó 23. napján a II. fokú bíróság. A II fokú bíróság döntése az indítványozó tulajdonhoz való alapjogi sérelmét is eredményezi a visszaható hatály tilalmába ütköző és a hivatkozott DH törvények céljával ellentétes bírósági jogértelmezéssel. Ezt a Döntést a Kúria is helyben hagyta, amivel a hatékony jogorvoslathoz fűződő alapjogát sértette meg a II. és III. fokú döntés.

5.7./ Amennyiben a Kúria és a II. fokú bíróság az általa is hivatkozottak (ítélet 23 pont.) szerint a jogszabályoknak megfelelően, a szerződés megkötésekor és a felmondó nyilatkozat megtételének időpontjában hatályos törvények szerint bírálja el a kölcsönszerződést és a követelés létre nem jöttének tényét, úgy csak azt állapíthatja meg, hogy a kölcsönszerződés részben mindenképpen érvénytelen és a végrehajtási eljárást meg kell szüntetni, mert a végrehajtani kívánt követelés nem jött létre! Azzal, hogy egy létre nem jött követelésre folyamatban lévő végrehajtási eljárást a II. és III. fokú bíróság nem szüntetett meg a felperes tulajdonhoz való jogát is megsértették, mivel egy létre nem jött követelés behajtására van folyamatban a végrehajtási eljárás, ahol már a felperes ingatlanát nem jogerősen elárverezték, miközben a felperes a teljes kölcsönbe kapott összeget visszafizette.

5.8./ Ha a fellebbviteli és Kúria, mint felülvizsgálati bíróság figyelembe veszi a DH3 törvényt, akkor is a DH törvényeket annak céljával és tartalmával összhangban kell értelmeznie és nem lehet a DH3 törvény szerint az érvénytelenség orvoslása nélkül visszamenőleges hatállyal érvényessé tenni az érvénytelen szerződést és létre hozni egy létre nem jött követelést, különös tekintettel arra, hogy a hitelező maga is állítja, hogy a kölcsönszerződés módosításra nem került. Ezt a tény a fellebbviteli bíróság is megállapította, így a kölcsönszerződés végig az érvénytelenség állapotában maradt, volt és van, a megszűnt szerződés pedig **szerződés módosítással vagy forintosítással történő érvényessé tétele fogalmilag kizárt**, így a követelés létre nem jöttének állapotán a DH törvények nem változtattak, azonban a fellebbviteli bíróság ezt a tényt nem vette figyelembe így okozott alkotmányjogi sérelmet az indítványozó számára!

5.9./ Az indítványozó hivatkozott **az 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozatra is, azonban ezen kötelező erővel rendelkező AB határozatban foglaltakat a II. és III. fokú bíróság figyelmen kívül hagyta az AB határozat tartalmával II. és III. fokú bírósági ítélete ellentétes. Az 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozat** szerint a tisztességtelen feltételt (mely jelen esetben az alapügyben megállapított tényállás alapján az ún. árfolyamrés mint másodlagos szerződési elem alkalmazásához kötődik) úgy kell tekinteni, mintha létre sem jött volna, ekként az indítványozó állított **túlfizetése nem az elszámolás pillanatában keletkezik, hanem az első törlesztőrészlet megfizetését követően folyamatosan fennáll és növekszik**, azaz nem a tisztességtelenség megállapítása időpontjának, hanem a tisztességtelen feltétel alkalmazása időpontjának (**azaz gyakorlatilag a szerződéskötés időpontjának**) van jelentősége.

„[34] Az Európai Bíróság gyakorlata alapján a fenti megállapítással szemben azonban kijelenthető, hogy a tisztességtelen feltételt (mely jelen esetben az alapügyben megállapított tényállás alapján feltehetően az ún. árfolyamrés mint másodlagos szerződési elem alkalmazásához kötődik) úgy kell tekinteni, mintha létre sem jött volna, ekként az indítványozó állított túlfizetése nem az elszámolás pillanatában keletkezik, hanem az első törlesztőrészlet megfizetését követően folyamatosan fennáll és növekszik, azaz nem a tisztességtelenség megállapítása időpontjának, hanem a tisztességtelen feltétel alkalmazása időpontjának (**azaz gyakorlatilag a szerződéskötés időpontjának**) van jelentősége annak megítélése szempontjából, hogy a fogyasztó késedelembe esett-e. Önmagában egy vagy több törlesztőrészlet megfizetésének elmulasztása csak akkor minősülhet fogyasztói késedelemnek, ha a fogyasztó bármely okból történő túlfizetésének mértéke nem éri el a meg nem fizetett törlesztőrészlet összegét. Csak ezzel az értelmezéssel biztosítható (az alapügyben megkötött szerződésre is alkalmazandó) 93/13/EGK irányelv 6. cikk (1) bekezdésének érvényesülése. Az uniós jog és a magyar jog devizahitelekkel kapcsolatos összhangjának biztosításával összefüggésben utalok (annak megisméltése nélkül) a 3297/2020. (VII. 17.) AB végzéshez fűzött párhuzamos indokolásomra is.

5.10./ Az Alkotmánybíróság határozatából az következik a végrehajtási eljárás megszüntetésének megállapításra vonatkozó eljárásban, hogy a tisztességtelen feltételt úgy kell tekinteni, **mintha létre sem jött volna**, melynek további következménye, hogy követelés

sem jött létre ami a tisztességtelen feltételek alapszik, ezért a II. fokú bíróság és a Kúria még egy későbbi jogalkotással született törvényre hivatkozva sem hozhatja létre, a létre nem jött követelést, hiszen ez nem csak a visszaható hatály tilalmába ütközik, de a hivatkozott **DH törvényeknek sem az volt a célja, hogy a fogyasztót olyan követelés megfizetésére kötelezze a bíróság, amely létre sem jött, ez az értelmezést maga a DH törvény célja zárja ki, hiszen a DH törvények célja, hogy a tisztességtelenül felszámított összegeket a fogyasztók külön további eljárás nélkül kapják meg.**

Itt viszont a fellebbviteli bíróság és a Kúria éppen arról döntött, hogy az árfolyamrészből eredő és érvénytelen szerződési feltételen alapuló költségek megfizetésére kötelezte az indítványozót, így a Kúria és a fellebbviteli bíróság döntése volt az, ami az indítványozó alapjogi sérelmét eredményezte.

5.11./ Időközben hatályba lépett a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény is, amelynek vonatkozó rendelkezése - 15. § (1-2) bekezdése - alapján is megállapítható, hogy a II fokú bíróság és a Kúria ítélete sérti az indítványozó Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése alapján biztosított, a visszamenőleges hatály tilalmára vonatkozó az Alaptörvényben biztosított jogát.

5.12./ Amennyiben a II. fokú bíróság a DH3 törvény kapcsán figyelembe veszi a törvény célját és a visszaható hatály tilalmát a DH3 törvényt nem alkalmazhatta volna a fogyasztó hátrányára és a II. fokú bíróság, és nem változtathatta volna meg az I. fokú bíróság helyes ítéletét a DH törvények céljával ellentétesen és a visszaható hatály tilalmába ütköző jogértelmezéssel.

5.13./ Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése értelmében csak kivételes esetben van lehetőség alkotmányjogi panaszt alapítani az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére hivatkozással. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az csak akkor szolgálhat alkotmányjogi panasz alapjául, **ha a visszamenőleges hatály tilalmának megsértésére tekintettel állítják az Alaptörvényben biztosított jog sérelmét (3062/2012. (VII. 26.) AB határozat, Indokolás [171]) az indítványozó.**

Jelen ügyben az indítványozó éppen azt sérelmezi, hogy az eljáró II. fokú bíróság, a tisztességtelenség okán érvénytelen szerződési feltételek miatt, a létre nem jött követelést a II. fokú bíróság a DH törvényre hivatkozva, visszamenőleges alkalmazta, és a jogszabályváltozásnak, és a hivatkozott DH3 törvényt annak céljától eltérően úgy alkalmazta a megszűnt szerződésre és a létre nem jött követelés tekintetében, hogy az indítványozó tulajdonhoz való alapjogi sérelmét eredményezte a II. fokú ítélete, mert olyan követelés megfizetésre kötelezi a II. fokú bíróság a felperest, amely létre sem jött. A Kúria helyben hagyta a II. fokú bíróság döntését ezzel a Kúria által hozott határozat ugyan úgy sérti az indítványozó Alapjogait mint a II. fokú ítélet azzal kiegészülve, hogy a hatékony jogorvoslathoz fűződő alapjogi sérelmet önállóan is okozza a döntés.

5.14./ Álláspontom szerint – azonos módon, mint ahogyan a 3043/2021. (II. 19.) AB határozat bírói döntés megsemmisítéséről szóló eljárásában – az Alkotmánybíróság a visszamenőleges hatály tilalmának megsértése miatt, az alkotmányjogi panasz alapján az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint, a Debreceni Törvényszék és a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság ítélete alaptörvény-ellenesek, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt meg kell semmisítenie.

5.15./ Indítványozói álláspontja, szerint az alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az, hogy egy érvénytelen és megszűnt szerződés alapján létre nem jött követelést egy későbbi jogszabály létre hozhatja-e oly módon, hogy az érvénytelenség kiküszöbölésre nem került, és egy létre nem jött követelést a bíróság ítéletével hoz létre.

5.16. Indítványozói álláspontja, szerint a tisztességes eljárás elvét, a hatékony jogorvoslathoz való alapjogát, valamint a R) cikk (2) bekezdésével biztosított jogok érvényesülése tekintetében alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merül fel az, hogy az elévülés intézménye alkalmazható-e úgy, ahogyan az a II. fokú és III. fokú bíróság alkalmazta. Az indítványozó álláspontja szerint egy létre nem jött követelés esetében a létre nem jött követelés „vissza igénylése” kapcsán az elévülés nem értelmezhető,

5.17. Indítványozói álláspontja, szerint a tisztességes eljárás elvét, a hatékony jogorvoslathoz való alapjogát, valamint a R) cikk (2) bekezdésével és a 28. cikkel biztosított jogok érvényesülése tekintetében alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merül fel az, hogy ha egy jogszabály nem állapít meg kötelezettséget - csak lehetőséget biztosít a törvény az indítványozó számára is a létre nem jött követelés „jóvá íratására -, akkor ez alapján hogyan hozhatott a II. és III. fokú bíróság marasztaló ítéleteket egy létre nem jött követelés megfizetésre, amikor az indítványozó nem volt kötelezett arra, hogy „jóvá íratassa” a létre nem jött követelést a tisztességtelenül eljáró hitelezőnél.

5.18. Indítványozói álláspontja, szerint a tisztességes eljárás elvét, a jogbiztonság, a hatékony jogorvoslathoz való alapjogát, valamint a R) cikk (2) bekezdésével és a 28. cikkel biztosított jogok érvényesülése tekintetében alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merül fel az, hogy az elévülés intézménye alkalmazható-e akkor, ha az elévüléssel támadott követelés érvényesítése, - amely létre sem jött – még folyamatban van!

5.19./ Indítványozói álláspontja, szerint a tisztességes eljárás elvét, a jogbiztonság, a hatékony jogorvoslathoz való alapjogát, valamint a R) cikk (2) bekezdésével és a 28. cikkel biztosított jogok érvényesülése tekintetében alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merül fel az, hogy hogyan befolyásolhatja a jogbiztonságot és a tulajdonhoz való alapjogi védelmet is az, hogy 2021.-ben úgy hoz meg a bíróság egy ítélet, hogy egy 2014.-ben megalkotott jogszabály alapján bírálja el 2005-2009 időközben mindvégig érvénytelenségbe szenvedő szerződést és az érvénytelen szerződés alapján nem keletkezett követelés behajtására vezetett eljárás Alkotmányjogi szempontból kiállja-e az Alkotmányosság követelményét?

Indítványozói álláspontja, szerint a tisztességes eljárás elvét, a jogbiztonság, a hatékony jogorvoslathoz való alapjog, valamint a R) cikk (2) bekezdésével és a 28. cikkel biztosított jogok érvényesülése tekintetében alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merül fel az hogy a jogviszony és a jognyilatkozatok megtételének, keletkezésének és fennállásának időpontjában hatályos jogszabályokat, a jogviszony/jognyilatkozat keletkezésének és megszűnésének időpontjában nem létező követelés tekintetében egy későbbi jogalkotással meghozott jogszabályra hivatkozva okozható-e az alaptörvényben biztosított tulajdon védelmét biztosító alapjog sérelem,

Indítványozói álláspontja, szerint a tisztességes eljárás elvét, a jogbiztonság, a hatékony jogorvoslathoz való alapjogát, valamint a R) cikk (2) bekezdésével és a 28. cikkel biztosított jogok érvényesülése tekintetében alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merül fel az, hogy egy létre nem jött követelést a bíróság létre hozhat-e úgy, hogy egy későbbi jogalkotással megalkotott, ám célja szerint éppen a fogyasztó érdekében alkotott törvényre hivatkozva, a fogyasztó hátrányára rendelkezhet-e .

6. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

Az indítvány szövege

*Megjegyzés: Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 26–27. §-ai alapján az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Amennyiben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését jelöli meg az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként, szíveskedjen figyelembe venni, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatályba lépése után is fenntartotta korábbi értelmezését, amely szerint a jogbiztonság önmagában nem alapjog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – **a visszaható hatályú jogalkotás** és a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani.*

I.

"B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam."

„R) cikk (2) Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.”

"XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár."

XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni."

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti”

"28. cikk A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak."

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) vonatkozó rendelkezése:

"15. § (1) A jogszabályi rendelkezést - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - a **hatálybalépését követően**

- a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint
- b) megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni.

(2) A jogszabályi rendelkezést - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - **a hatálya alatt**

a) keletkezett tényekre és jogviszonyokra, valamint

- b) megkezdett eljárási cselekményekre

a jogszabályi rendelkezés hatályvesztését követően is alkalmazni kell."

Az úgynevezett DH1, DH2, DH3 Törvények

3330/2020. (VIII. 5) AB határozatban foglaltak

rPp. 233. § (1) Az elsőfokú bíróság határozata ellen - amennyiben a törvény ki nem zárja - fellebbezésnek van helye. Fellebbezéssel élhet a fél, a beavatkozó, végül az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés reá vonatkozó része ellen.

1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 2. Az érvénytelenség általános jogkövetkezménye az, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetők el. Ez az a jogkövetkezmény, amelyet semmisség esetén a bíróságnak hivatalból kell alkalmaznia, illetve amelyre - ha törvény kivételt nem tesz - bárki határidő nélkül hivatkozhat. Megtámadhatóság esetén azonban ez az általános jogkövetkezmény is csak akkor alkalmazható, ha az arra jogosult a szerződést eredményesen megtámadta.

Ha a felek az érvénytelen szerződés alapján kölcsönösen teljesítettek és sem az eredeti állapot természetbeni helyreállítására, sem a szerződés érvényessé nyilvánítására nincs mód, akkor az érvénytelenség megállapításán túlmenően a bíróságnak nincs miről rendelkeznie, hiszen nincs ellenszolgáltatás nélkül álló szolgáltatás.

A Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának álláspontja szerint a Ptk. tételes jogi szabályai nem képezik akadályát annak, hogy a bírói gyakorlat a jövőben a jogalap nélküli gazdagodás elvére támaszkodva ítélje meg az érvénytelenség jogkövetkezményeit. Ebből következően az eredeti állapot helyreállítása nem azt jelenti, hogy a teljesített szolgáltatások „egy az egyben” kerülnek visszatérítésre, hanem azt, hogy az eredeti állapot helyreállítása során érvényesülnie kell annak az elvnek, hogy az eredetileg fennállt értékegyensúly fennmaradjon, hogy egyik fél részéről se következhesse be jogalap nélküli gazdagodás. Ezt az elvet kell érvényesíteni az érvényessé nyilvánítás, illetve a hatályossá nyilvánítás során is az esetleg ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás ellenértékének a pénzbeli megtérítésekor. A bíróságnak a jogviszony rendezése során tehát arra kell törekednie, hogy a már teljesített szolgáltatással egyenértékű ellenszolgáltatást rendeljen el. Az elszámolás során a bíróságnak figyelemmel kell lennie arra, hogy egyik fél se kerüljön kedvezőbb helyzetbe annál, mintha eleve érvényes szerződést kötött volna.

7. A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

Az indítvány szövege

7.1 Álláspontunk szerint a II. és III. fokú bíróság döntése sérti az Alaptörvény B) cikk (1), R) cikk (2) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, és a 28. cikkét. Erre tekintettel kérjük, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a sérelmezett a II. és III. fokú bírósági ítélet alaptörvényellenességét, és azt semmisítse meg. Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz eljárásban az indítványozó annak a bírósági jogértelmezésnek a vizsgálatát kéri, amely szerint a II. és III. fokú bíróság a DH3 törvényt céljától eltérően és visszaható hatályt tilalmába ütköző módon alkalmazta, és úgy hozott létre felperes hátrányára kötelezettséget 2021. 02. 24. napján, hogy a korábbi hatályos törvények szerint nem jött létre az a követelés aminek a megfizetésre kötelezte a II. és III. fokú bíróság az indítványozót, ezért sérült az indítványozó tisztességes eljáráshoz, a jogbiztonsághoz, a hatékony jogorvoslathoz, és a tulajdonhoz való alapjoga.

7.2 Az indítványozói érvelése szerint a támadott II. és III. fokú bírósági döntés, a DH törvény céljával ellentétesen alkalmazott, a visszamenőleges hatály tilalmába ütköző jogszabályi értelmezésével előálló alaptörvény-ellenessége érdemben befolyásolta a II. és III. fokú bíróság döntését, hiszen egy későbbi jogszabály rendelkezése alapján – DH törvények - meghozott bírósági döntés sérti az indítványozó Alaptörvényben biztosított azon jogát, hogy a szerződéseket, nyilatkozatokat a keletkezésük idejében hatályban lévő jogszabályok alapján kell megítélni, mely alapjogi jogosultságot az Alaptörvény az R) cikk (2) bekezdésével és 28. cikkével is biztosít az indítványozó részére.

7.3 A II fokú bíróság visszamenő hatályú jogértelmezéssel az által hivatkozott DH törvény céljával ellentétesen hozott létre egy korábban nem létező kötelezettséget.

7.4 Azzal, hogy a DH törvények céljától eltérően, visszamenőleges törvény alkalmazása folytán a végrehajtási eljárás olyan követelésre folytatódik, amely követeléssel az indítványozó nem tartozik, az indítványozó Alaptörvény "XIII. cikk (1) bek. biztosított tulajdonhoz való joga is sérül, hiszen olyan követelés megfizetésére kötelezte a II. és III. fokú bíróság az indítványozót, aki azzal nem tartozik.

7.5 A jogforrási hierarchiában azonos szinten szereplő, ám egymásnak nyilvánvalóan ellentmondó jogszabályok összeütközése csak abban az esetben vezet alaptörvény-ellenesség megállapításához, ha az egyben az Alaptörvény valamely rendelkezésének a sérelmével is együtt jár, tehát az ellentétes tartalmú szabályozás anyagi alaptörvény-ellenességet eredményez. így különösen valamely Alaptörvényben biztosított jog sérelmét idézi elő (3071/2019. (IV. 10.) AB határozat, Indokolás [38]; 3098/2016. (V. 24.) AB határozat, Indokolás [16]; összegzően: 23/2020. (VIII. 4.) AB határozat, Indokolás [118]).

7.6 Jelen esetben a II. és III. fokú bírósági értelmezése szerint nincs összeütközés a DH törvények és a kölcsönszerződés érvénytelenségére vonatkozó rendelkezési között, annak ellenére, hogy a kölcsönszerződés és annak felmondással történő megszüntetésnek időpontjában a DH törvények még nem léteztek. A bírói döntések a kölcsönszerződés létezésének időpontjában fennálló jogszabályi környezet és a DH törvények hatóköre tekintetében összeütközésben állnak így fenn áll az az Alaptörvény sértő helyzetet, hogy a kölcsönszerződés megkötésének és megszűnésének időpontjában fennálló jogszabályok szerint a kölcsönszerződés érvénytelenségének időpontjában nem volt olyan szabályi rendelkezés, amely az érvénytelenségét a fogyasztó indítványozó akarata ellenére jogorvosolta volna, ezzel szemben a II. és III. fokú bíróság a DH törvényekre hivatkozva jogorvosolta az érvénytelenséget, ezzel pedig mind az indítványozó jogbiztonságához való jogát sértik a támadott ítéletek, mind azon R cikk (2) és 28 cikk rendelkezéseit amely szerint a jognyilatkozatokat és a szerződéseket megítélniük időpontjában fennálló körülmények alapján kell megítélni.

7.7 A jogállamiság egyik meghatározó eleme a jobbiztonság, amely megköveteli, hogy a jogalanyoknak tényleges lehetőségük legyen arra, hogy magatartásukat a jog előírásaihoz igazítsák, ennek érdekében a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, illetőleg valamely magatartást visszamenőleges hatállyal ne minősítsenek jogellenesnek (34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [71]). **Egy jogszabály viszont nemcsak akkor ütközhet a visszaható hatályú jogalkotás tilalmába, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatálybaléptetés ugyan nem visszamenőlegesen történt, azonban a jogszabály rendelkezéseit - erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint - a jogszabály hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell** (30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [106]).

7.8 Azt is rögzítette az Alkotmánybíróság, hogy a visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem feltétlen. **A tilalom kizárólag a jogalanyok helyzetét elnehezítő (ad malam partem) jogalkotásra irányadó,** viszont nem terjed ki a jogszabályok módosíthatóságának időbeli korlátozhatóságára (7/2016. (IV. 6.) AB határozat, Indokolás [19]). Egyértelműen élhet a visszamenőleges hatályú jogalkotás eszközével a jogalkotó akkor, **amikor új jogosultságot állapít meg, meglévő jogosultságot terjeszt ki, vagy valamely jog korlátozását oldja fel** (10/2014. (IV. 4.) AB határozat, Indokolás [18]), ahogyan annak sincs akadály, hogy a jogalkotó a múltban keletkezett jogviszonyokból származó jogokat és kötelezettségeket újra szabályozzon.

7.9 **Azonban csak abban az esetben,** amennyiben az új szabályozás ezeket a jogokat és kötelezettségeket hátrányosan kizárólag a hatálybalépést követő időponttól fogva érinti, hiszen a visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem értelmezhető akként, hogy a fennálló tartós, határozatlan időtartamú jogviszonyok a jövőre nézve semmilyen esetben sem alakíthatóak át, vagy változtathatóak meg (3061/2017. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [11]-[12]).

7.10 A jogalkotó fennálló, tartós jogviszonyokba való beavatkozásának ugyanakkor korlátot szabhat **a jobbiztonsághoz kapcsolódó bizalomvédelem követelménye,** ekként esetről esetre vizsgálandó, hogy hol húzódik a határ a jogalkotó szabadsága és a címzetteknek a jogi szabályozás állandóságához, kiszámíthatóságához fűződő érdeke között, vizsgálva azt is, hogy a jogi szabályozás változása következtében a jogalanyokat ért hátrány indokolja-e a jobbiztonság sérelme alapján az alaptörvény-ellenesség megállapítását (3061/2017. (III. 31.) AB határozat, Indokolás [13]). Tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a visszaható hatályú jogalkotás tilalma nem abszolút, illetőleg az egyes jogviszonyok szükségképpen különbözőek lehetnek, ezért amennyiben felmerül annak lehetősége, **hogy egy új jogszabály rendelkezéseit annak hatálybalépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell, úgy az Alkotmánybíróság esetről esetre vizsgálja meg, hogy megvalósult-e a jobbiztonság sérelme** (1/2016. (I. 29.) AB határozat, Indokolás [56]; 4/2020. (I. 23.) AB határozat, Indokolás [20]-[24]). Ezen túlmenően azonban az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy **alaptörvény-ellenesség** nemcsak a jogalkotással, **hanem a visszaható hatályú szabályalkalmazással összefüggésben is felvethető, abban az esetben, ha a jogviszony vagy a jogvita létrejöttékor még nem létező - vagy később hatályba léptetett - előírás alapján bírálják el egy ügyet** (3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [16]; 3314/2017. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [32]; 3154/2019. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [25]; 3221/2019. (X. 11.) AB határozat, Indokolás [20]).

7.11 A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a II. fokon eljáró bíróság, arra az álláspontra helyezkedett, hogy az érvénytelen és 2009.-ben megszűnt szerződés alapján létre

nem jött követelést, egy 2014.-ben megalkotott, - a DH törvény - azonban tartamától és céljától eltérő értelmezéssel, 2021.-ben, az ekkor hatályos DH törvény alapján bírálta el, akképpen, hogy a DH törvény a megszűnt kölcsönszerződés érvénytelenségét meg nem szüntette, az érvénytelenség nem került orvoslásra és úgy hozott létre követelést, hogy az a korábbi jogszabályok valamint a **3330/2020. (VIII. 5.) AB határozatában foglaltak alapján az a követelés amelyre a hitelező a végrehajtást vezeti nem jött létre, így nyilvánvalóan sérti az indítványozó fentebb megjelölt Alaptörvényben biztosított jogait a támadott határozatok, hiszen létre nem jött követelés megfizetésre vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak.**

7.12 Azt is rögzítette az Alkotmánybíróság, hogy a visszaható hatályú jogalkotás, jogalkalmazás tilalma nem feltétlen, a **tilalom kizárólag a jogalanyok helyzetét elnehezítő (ad malam partem) alkalmazásra irányadó. A II. és III. fokú eljárásban alkalmazott DH törvények bírósági értelmezéssel hozott ítéletei a felperes helyzetét el nehezítette a korábbi jogszabályi rendelkezések szerinti állapothoz képest, így a DH törvények bírósági határozatai szerinti jogalkalmazása a visszaható hatály tilalmában ütközik ezzel valósítva meg az Alaptörvényt sértő helyzetet.**

7.13 A Jat. 15. § (1) bekezdése értelmében is a jogszabályi rendelkezést - eltérően jogszabályi előírás hiányában - **csak a hatálybalépését követően keletkezett tényekre és jogviszonyokra, illetve azt követően megkezdett eljárási cselekményekre lehet alkalmazni.**

7.14 **Az Alaptörvény R. cikk (2) bekezdés és 28. cikke értelmében összhangban a Jat. 15. § (1) bekezdésével** "[a] bíróságok **a jogalkalmazás során** a jogszabályok szövegét elsősorban **azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik.** A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a **jogszabály preambulumát,** illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak." Az Alkotmánybíróság erre figyelemmel kialakított következetes gyakorlata szerint **a bíróságok alkotmányos kötelezettsége,** hogy ítélező tevékenységük során a jogszabályokat az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék. Ebből a kötelezettségből következik, hogy az eljáró bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az előtte lévő ügy alapjogi vonatkozásait, és a bírósági döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie (7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]; 28/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]; 3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [17]).

7.15. A jogalkotó célja a DH törvények megalkotásával az volt, hogy a hitelezők által alkalmazott tisztességtelen feltételek alkalmazásával keletkezett jogsérelmeket, valamint a hitelezőt meg nem illető összegeket a fogyasztók részére külön eljárás nélkül térítse vissza a hitelintézet, azaz a DH törvények fogyasztóvédelmi célokat szolgálnak. Az ezzel ellentétes jogértelmezés és jogalkalmazás a DH törvények céljával ellentétes és Alapjogsértő. A II. és III. fokú bíróság ítélete kifejezetten a fogyasztó indítványozó hátrányára értelmezte a DH törvény fogyasztó védelmi rendelkezéseit ezzel sértve meg az indítványozó **Alaptörvény R. cikk (2) bekezdés és 28. cikke által Alaptörvényben biztosított jogait.**

7.16 A DH törvények nem tartalmazzak kötelezettséget a fogyasztók számára arra vonatkozóan, hogy az indítványozó intézkedjen a hitelezőnél, vagy annak jogutódjánál arról, hogy a hitelező által jogosulatlanul, egy érvénytelen szerződési feltétel miatt létre nem jött követelést a hitelező „engedjen el”, ezért a támadott ítéletek sértik az indítványozó tisztességes eljáráshoz és hatékony jogorvoslathoz, valamint az Alaptörvény R. cikk (2) bekezdés és 28. cikke által Alaptörvényben biztosított jogait.

7.17 Az eljárást bíróságok által felhívott DH rendelkezés nem tartalmaz kötelezettséget a fogyasztó indítványozó számára csak jogosultságot, így fogalmilag kizárt az a II. és III. fokú DH törvényi értelmezés, hogy a fogyasztó felperes elmulasztotta a hitelező által jogellenesen létre hozott követelés visszaigénylésére irányuló igényét érvényesíteni a hitelezővel szemben „elévülési időn belül”, ezért a hitelezőt meg nem illető, létre nem jött követelés elévülés jogintézményére való hivatkozással létre hozta, egy létre nem jött követelést, és a II. és III. fokú bíróság a hitelezőt meg nem illető követelés megfizetésére kötelezi a felperest. Az indítványozó álláspontja szerint az ilyen határozat sérti az indítványozó Alaptörvény R. cikk (2) bekezdés és 28. cikke által Alaptörvényben biztosított jogait, valamint a XIII. (1) bekezdés által biztosított tulajdonhoz való jogát, hisz olyan tartozás megfizetésére vonatkozóan vezetik a teljes vagyonára vonatkozóan az árverést, amely követelés létre sem jött és egy érvénytelen szerződésen alapul.

7.18 A bíróságnak arra kell törekednie, hogy az előtte folyamatban lévő ügyben alkalmazandó anyagi jogi és eljárásjogi normák adta értelmezési mozgástér keretein belül az ügy alapjogi érintettségére tekintettel legyen, és az érintett alapjog alkotmányos tartalmát döntésében - összhangban az alkalmazandó normákkal - érvényre juttassa. Abban az esetben ugyanis, ha az alkalmazandó normának nincs ilyen értelmezési lehetősége, felmerül a norma alaptörvényellenessége (3002/2018. (I. 10.) AB határozat, Indokolás [58]; 23/2020. (VIII. 4.) AB határozat, Indokolás [38]-[39]). A bírói döntések alkotmányossági felülvizsgálatát lehetővé tevő alkotmányjogi panasz az egyéni jogvédelem mellett, és azt erősítőleg az Alaptörvény 28. cikkének érvényesülését szolgáló jogintézmény is (3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]). Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz alapján az Alkotmánybíróság a bírósági döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatakor az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmának érvényre juttatása mellett azt is vizsgálja, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság a jogszabály célját az alkotmányosan szükséges mértékben figyelembe vette-e (23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [24]).

7.19 Az indítványozó beadványában azt sérelmezi, hogy a II. és III. fokon eljáró bíróság az érvénytelen szerződés és az érvénytelen szerződés felmondásakor hatályban lévő jogszabályok szerint létre nem jött követelést megállapító jogszabályok helyett, az időközben bekövetkezett jogszabályváltozás révén, egy a fogyasztó felperes számára hátrányos értelmezés mellett, a DH törvények céljával ellentétesen létre hozott egy nem létre jött követelést, így az ügyben alkalmazandó anyagi jogi és eljárásjogi normák adta értelmezési tartományon úgy terjeszkedett túl a II. és III. fokú határozat, hogy a határozatok a DH törvényeket azok céljától eltérően, sőt annak céljával ellentétesen alkalmazta.

7.20 A jogalkotónak a DH törvény megalkotásával nem az volt a célja, hogy az árfolyamrés és egyoldalú szerződés módosítást lehetővé tévő szerződési feltételek alapján

létre nem jött követelést (3330/2020. (VIII. 5.) AB határozatában) létre hozzon, és a hitelező által beszedett jogtalan követelést „legalizálja”, azáltal, hogy a jogtalan összeg visszatérítése nélkül úgy forintosítsa a kölcsönszerződést és a követelést, hogy a követelés azt is tartalmazza forintban amivel az adós indítványozó nem devizában sem tartozik. Ekörben az indítványozó hivatkozott az Alkotmánybíróság 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozatára, de amellett, hogy a Bíróság határozata kifejezetten ellentétes a az Alkotmánybíróság 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozatában kifejtett azon Alkotmánybírósági értelmezéssel amely szerint az érvénytelen szerződési feltéteken alapuló követeléseket úgy kell tekinteni, hogy azok kötelezettséget – költséget, tartozást - nem keletkeztet az indítványozó részére, így fogalmilag kizárt a létre nem jött követelések visszaigénylésére nyitva álló idő elévülés folytán történő megszűnése. Ezért a II. és III. fokú bíróság határozata sérti az Alkotmánybíróság 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozatában foglaltakat, így a II. és III fokú bírósági döntések megsemmisítések van helye.

7.21 Az Alkotmánybíróság 3154/2019. (VII. 3.) AB határozatában kifejtette, hogy amennyiben az eljáró bíróság a vizsgált időszakban még nem létező jogszabályi kötelezettség megkövetelésével, azaz az elbírált időszakban még nem hatályos jogszabály alkalmazásával dönt a kérelmező számára hátrányosan, abban az esetben ezzel a jogértelmezéssel megsérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében garantált visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmát (Indokolás [37]-[39]), ezért hivatkozunk arra, hogy a II. és III. fokú bíróság döntése az Alkotmánybíróság 3154/2019. (VII. 3.) AB határozatában kifejtettek szerint is Alaptörvény ellenes, hiszen az elbírált időszakban még nem hatályos jogszabály alkalmazásával döntöttek a II. és III. fokú bíróságok a kérelmező számára hátrányosan, és ezzel a jogértelmezéssel megsértették az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében garantált visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmára vonatkozó rendelkezést.

7.22 Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. A józan észnek mond ellent az a jogszabályi értelmezés, amely létre nem jött követelés „visszaigénylése” tekintetében az elévülés intézményét észszerűnek és egyáltalán értelmezhetőnek tartja. Ha nincs érvényes szerződési feltétel, akkor azon nem alapulhat kötelezettség, és végképpen nem lehet azt a józan ész szabályai szerint felfogni, hogy ha a hitelező volt a tisztességtelenül eljáró fél, akkor a tisztességesen eljáró felet bünteti a bíróság azzal, hogy a tisztességtelenül eljáró fél által keletkeztetett túlfizetés tekintetében további hátrányokat generálva a fogyasztót bünteti azzal, hogy ő nem igényelte vissza azt, amit a másik fél tisztességtelenül még ma is követel.

7.23 Ha egy érvénytelen szerződésre hivatkozva a létre nem jött követelés behajtása érdekében végrehatási eljárás van folyamatban, a józan ész szabályai szerint, akkor az érvénytelen követelés szembeni védekezés lehetősége is fennáll, és elévülésről a józan ész szerint nem beszélhetünk, hiszen érvénytelen szerződésből eredő létre nem jött követelés érdekében folyamatban van jelenleg is a végrehajtási eljárás.

7.24 A fentieket összegezve az Indítványozó álláspontja szerint a II. és III. fokon eljáró bíróság az Alaptörvény B) cikk (1), R cikk (2) bekezdésébe ütköző módon, a jóerkölcs tartalmi követelményét is megsértve, a közjót nem szolgálva, a törvény céljától eltérően értelmezte és alkalmazta a visszamenőleges hatály tilalmat megsértve az eljárása során a DH törvényt, figyelmen kívül hagyva az Alaptörvény 28. cikkében a bíróságokra vonatkozóan

megfogalmazott azon kötelezettséget, miszerint a jogalkalmazás során a jogszabályok szövege elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezendő.

7.25 Indítványozói álláspontja, szerint a tisztességes eljárás elvét, a jogbiztonság, a hatékony jogorvoslathoz való alapjogát, valamint a R) cikk (2) bekezdésével és a 28. cikkel biztosított jogok érvényesülése tekintetében alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merül fel az, hogy hogyan befolyásolhatja a jogbiztonságot és a tulajdonhoz való alapjogi védelmet is az, hogy 2021.-ben úgy hoz meg a bíróság egy ítélet, hogy egy 2014.-ben megalkotott jogszabály alapján bírálja el 2005-2009 időközben mindvégig érvénytelenségbe szenvedő szerződést és az érvénytelen szerződés alapján nem keletkezett követelés behajtására vezetett eljárás Alkotmányjogi szempontból kiállja-e az Alkotmányosság követelményét?

7.26 Indítványozói álláspontja, szerint nem csak a már fentebb felhívott Alapjogi sértések miatt Alaptörvény ellenes a II. és III. fokú bíróság határozatai, hanem azért is mert a támadott határozatok az alaptörvény szellemességével is ellentétesek, hiszen azon axióma, hogy az érvénytelen szerződés joghatás kiváltásra alkalmatlan, minden jogágot átható axióma, ezért a jelenlegi tényhelyzet alapján Alkotmányjogi kérdésként merül fel az, hogy érvénytelen szerződésből eredő követelés behajtása érdekében végrehajtási eljárás lehet-e egyáltalán folyamatban a demokratikus jogállami normákra és a kiszámítható piac gazdaságra épülő Magyarországon?.

II.

7.27 Az indítványozó álláspontja szerint alaptörvény ellenes a II. és III. fokú bíróság határozatai azért is, mert az I. fokú bíróság érdemben nem bírálta el az indítványozó valamennyi kereseti kérelmét és ahhoz tartozó indokait arra való hivatkozással, hogy azon kereseti kérelmének mely szerint a követelés nem jött létre és a szerződés részben vagy egészben érvénytelen ezért a végrehajtási eljárás megszüntetésének van helye, helyt adott, ezért a felperes további kereseti kértelméről érdemben nem döntött, mindössze úgynevezett megjegyzést fűzött a felperes néhány hivatkozása kapcsán.

7.28 A megjegyzések nem tartalmazták azt, hogy a mi volt a felperesi állítás, erre mi volt az alperesi ellenkérelem, és hogy a bíróság a felek nyilatkozatait miként és hogyan értékelte.

7.29 A rPp 233. § a fellebbezés kapcsán rögzíti, az elsőfokú bíróság határozata ellen - amennyiben a törvény ki nem zárja - fellebbezésnek van helye. Fellebbezéssel élhet a fél, a beavatkozó, végül az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés reá vonatkozó része ellen.

7.30 Az I. fokú határozat rendelkező része az volt, hogy az I. fokú bíróság a felperes kereseti kérelmének helyt adott, így az rPp hivatkozott rendelkezése szerint fellebbezéssel támadni azt az ítéleti rendelkezést lehet, amely helyt adott a felperes kereseti kérelmének.

7.31 Az alperes fellebbezésével megtámadta az I. fokú bíróság ítéletét, azonban az alperes sem tért ki a bíróság megjegyzéseire.

7.32 A felperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az ítélet hatályban tartását és előadta azt is, hogy az I. fokú bíróság teljeskörűen nem bírálta el a felperesi beadványokban előadottakat, és a felperes továbbra is vitatja az I. fokú bíróság megjegyzésként aposztrofált előadását. A felperes a bíróság megjegyzései kapcsán további előkészítő iratokat csatolt, melyek felperesi álláspont szerint alá támasztották a felperesi állításokat.

7.33 A II. fokú bíróság megváltoztatta a felperesi álláspont szerint érdemben helyes döntést, és az I. fokú bíróság megjegyzése kapcsán kifejtette, hogy álláspontja szerint a megjegyzésben előadottakra figyelemmel az I. fokú bíróság a felperes valamennyi kereseti kérelmét érdemben bírálta el.

7.34 A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az I. fokú bíróság megjegyzési kapcsán fellebbezés nem került előterjesztésre, így érdemben nem vizsgálta a felperes megjegyzés kapcsán elterjesztett beadványaiban előadottakat és a II. fokú bíróság ezen felperesi hivatkozások kapcsán kifejtett álláspont mellőzte, és megállapította, hogy a II. fokú bíróság tevésen járt el akkor amikor a felperes beadványait érdemben vizsgálta.

7.35 Az Indítványozó álláspontja szerint, mind a II. fokú, mind a III. fokú bíróság megsértette az indítványozó tisztességes eljáráshoz és hatékony jogorvoslathoz való jogát, valamint az indokolási kötelezettségeiknek sem tettek eleget az eljáró bíróságok.

7.36 Sérti az indítványozó a tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz való alapjogát az, hogy az I. fokú bíróság a kereseti kérelmeket és azok indoklásait teljeskörűen nem bírálta el, és fellebbezéssel nem támadható megjegyzéseket fűzött az ítéletéhez, majd a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság akképpen foglalt állást szintén jogszabályi hivatkozás és indokolás nélkül, hogy a felperesnek fellebbezéssel kellett volna megtámadnia az I. fokú bíróság által tett megjegyzéseket, ezért érdemben nem vizsgálta a felperesnek az I. fokú bíróság megjegyzései kapcsán előadott hivatkozásait, aminek így az az eredménye, hogy a felperes aki az I. fokú bíróság ítélete szerint pernyertes volt, fellebbezési lehetőség nélkül lett pervesztes, így a II. és III. fokú határozata meghozatalakor sérült az indítványozó Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés és XXVIII. cikk (7) bekezdésben biztosított alapjoga, mivel nem csak a hatékony jogorvoslati joga nem volt, de az rPp 233. § szakasz szerint egyáltalán nem volt fellebbezési jogosultsága az I. fokú bíróság megjegyzési ellen, az azt helyben hagyó II. fokú bíróság döntése ellen, és a II. fokú bírósági álláspontot megváltoztató Kúria döntés során.

7.37 A II. és III. fokú bíróság döntése ellentétes az Alkotmánybíróság 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozatának értelmezésével is, mivel míg az Alkotmánybíróság azt állapította meg, *hogy a tisztességtelen feltételt (mely jelen esetben az alapügyben megállapított tényállás alapján feltehetően az ún. árfolyamrés mint másodlagos szerződési elem alkalmazásához kötődik) úgy kell tekinteni, mintha létre sem jött volna, ezzel szemben a II. fokú bíróság nem csak a fellebbezési kérelmen túl terjeszkedve létre hozta a nem létező követelést, de bírósági végrehajtási eljárást is biztosít a létre nem jött követelés behajtására, amely ítélet ellentétes a 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozatának azon értelmezésével miszerint a tisztességtelen szerződési feltételek kötelezettséget nem keletkeztetnek, így a támadott határozatok sértik az Alkotmánybíróság 3330/2020. (VIII. 5.) számú AB határozatának ítéleti értelmezését, szembe megy a 3330/2020. (VIII. 5.) AB határozatával, ezért a döntés Alaptörvény ellenes.*

7.39 Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatában foglalta először össze és határozta meg a tisztességes bírósági eljárás részét képező, **az indokolt bírói döntéshez fűződő jog alkotmányos tartalmát.** „Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog ebből következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik. Az alkotmányos előírás ugyanakkor kizárólag az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot a döntésének

alapjául szolgáló indokok bemutatására. Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény e szabályát mindig együtt olvassa a jogvita jellege és az adott ügy típusa által kijelölt konkrét eljárásjogi szabályokkal. [...] Figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, az Alkotmánybíróság azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárási jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Jelen esetben ez azt jelenti, hogy a II. és III. fokú döntések eleget tettek-e az indokolási kötelezettségeiknek. Az Indítványozó álláspontja szerint az I. fokú bíróság megjegyzési kapcsán elfoglalt álláspont szerint született II. és III. fokú határozat nem tesz eleget az Alaptörvény által elvárt módon az indokolási kötelezettségeiknek.

7.40 Az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket."

Az I. fokú bíróság döntése kapcsán az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást megfogalmazta meg, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon, azonban az I. fokú bíróság a felperes indítványozó az ügy lényegére vonatkozó észrevételeit nem hogy kellő alapossággal nem vizsgálta kifejezetten rögzítette, hogy mivel az kereseti kérelem megalapozott volt, így érdemben már nem kellett vizsgálnia -így nem is vizsgálata - a felperes egyéb előadásait hivatkozásit.

7.50 Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie és nem minden egyes részletre {ld. pl. 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]}.

7.51 A II. és III. fokú bíróság döntése nem terjed ki a felperes minden kereseti kérelmére és nem terjed ki az ügy érdeme szempontjából releváns felperesi hivatkozásokra, felhívott EUB ítéleti döntésekre, precedens ítéletekre, AB határozatokban kifejtettekre, a bizonyítási indítványok értékelésre sem terjednie ki az ítéleti indokolás, mivel a végső döntés kapcsán a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság nem vizsgálta felperes indítványozó I. fokú bíróság által tett megjegyzési kapcsán előadottakat arra hivatkozással, hogy a megjegyzés ellen

fellebbezéssel kellett volna élni ahhoz, hogy azt a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság is értékelni tudja, noha ezzel a II. fokú bírósági ítélete is ellentétes, mert a II. fokú bíróság a felperes I. fokú bíróság megjegyzési kapcsán kifejtett álláspontjait legalább részben értékelte.

7.52 Az indítványozó tisztességes eljáráshoz és a hatékony jogorvoslathoz fűződő joga sérült akkor, amikor az I. fokú bíróság ítéleti megjegyzésére elterjesztett beadványát a II. fokú bíróság határozatára kiterjedően mellőzte értékelni a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság, akképpen, hogy indokolási kötelezettségének teljesítést viszont elmulasztotta, mert a határozatából nem állapítható meg, hogy az ügy lényegére kiható megjegyzés ellenei fellebbezés kapcsán jelölje meg a jogszabályi helyet és adja indokát annak, hogy ezen jogszabályi hely alapján hogyan kellett volna a felperes indítványozónak elterjesztenie a fellebbezési kérelmét ahhoz, hogy azt a II. és III. fokú bíróság is érdemben vizsgálja,

7.53 Azt sem jelölte meg a II. és III. fokú bíróság a határozatában, hogy a megjegyzés, mint jogintézményt mely jogszabályi hely alapján kell értelmezni és mi a jogi tartalma ami fellebbezéssel támadható, ezzel megsértette az indítványozó R) cikk (2) bekezdése a XXIV. cikk (1) bekezdés szerinti indokolási kötelezettségét, valamint a döntések megsértették az indítványozó XXVIII. cikk (1 és 7) bekezdésével biztosított azon jogát, hogy ügyét tisztességes eljárásban bírálják el, valamint sérült a hatékony jogorvoslathoz való joga az által, hogy a megjegyzés kapcsán a II. és III. fokú bíróság ítéleti rendelkezésként értékelte az I. fokú ítéleti megjegyzést, holott az I. fokú bíróság kifejezetten rögzítette, hogy érdemben nem vizsgálta a megjegyzés alapjait képező felperesi előadásokat, így a felperesnek nem volt lehetősége a megjegyzésben foglaltakat fellebbezéssel támadni.

A fentiekre tekintettel kérem az Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg Debreceni Törvényszék 2.Pf.21.371/2020/11. számú ítéletének és a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság Pfv.VIII.20.548/2021/9. sorszámú részítéletének alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azt semmisítse meg.

8. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

8.1/ Nyilatkozom arról, hogy az indítványozó kezdeményezte a Debreceni Járásbíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

A nyilatkozat szövege

8.2/ Ügyvédi meghatalmazás csatolva

8.3 Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

A nyilatkozat szövege

Megjegyzés: Az Abtv. 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Ügyrend 36. § (2) bekezdésére és 56. § (1)–(2) bekezdéseire tekintettel az Abtv. 26–27. §-ai alapján benyújtott alkotmányjogi panaszok esetében az indítványban foglalt alkotmányossági kérelem (tehát az ügy) lényegét az Alkotmánybíróság a honlapján közzéteszi. Az indítványban szereplő személyes adatokat az Alkotmánybíróság csak akkor teszi közzé, ha ahhoz az

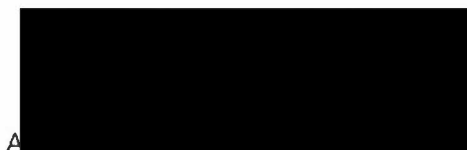
indítványozó, illetve az érintett kifejezetten hozzájárul. Ez a pont alatt tehát az indítványozónak erről kell nyilatkoznia.

8.4/ Az indítványozó nem járul hozzá a személyes adatai közzétételéhez,

8.5/ Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

I. és II. és III. fokú ítélet, kereseti kérelem és pontosításai, fellebbezési kérelem fellebbezési ellenkérelem, felülvizsgálati kérelem és kiegészítései

Kelt: Debrecen, 2022. 01. 24.

A [redacted] neve, aláírása, adatai, elérhetősége stb.

